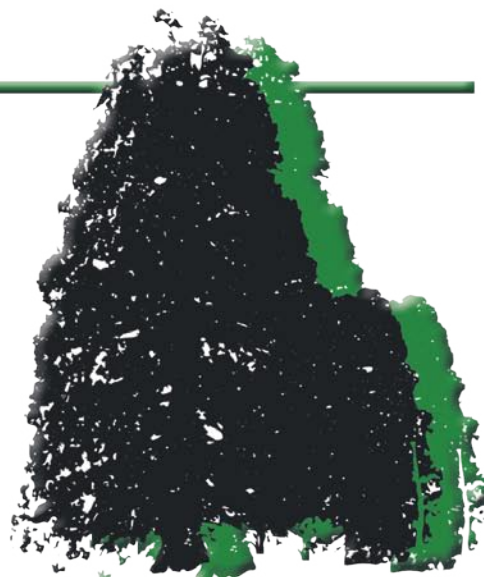
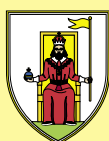

ŠZM SEKVOJ

junij/rožnik 2012

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

*Spoštovane krajanke,
cenjeni krajani KS Birkina vas,
ob prazniku vaše krajevnne skupnosti vam iskreno čestitam, vodstvu, vsem organizacijam in
združenjem pa želim veliko pozitivnih misli in energije ter uspešnega dela na področju razvoja krajev
in druženja krajanov.*

Alojzij Muhič, župan

Beseda urednice

Nasmejmo se vsak

Pozdravljeni, spoštovani krajan in cenjene krajanke!

Pomlad je v zraku. Vse živi... Mi pa bomo morali, žal, letos umreti... Konec sveta. Pravijo, da se obeta... Nikar se ne bojte! Svet bo. In bo veliko prijaznejši. Za vse tiste, ki se bomo za to potrudili... In se malo v sebi spremenili... Ne bo konec sveta, konec bo samo našega starega zavedanja! Živimo neskladno z zakoni narave. Z energijami jeze smo zastrupili svet. Letos bomo energijsko čistili planet. Energije leta so posebne in so usmerjene h korenitim spremembam v nas samih. Zdaj gre zares! Vsak naj doprinese po svojih močeh! Mislite iskreno! Delajte pošteno!

Veliko bo nervoz, napetosti, nestrpnosti, potlačene jeze bodo eksplodirale. Prečiščevali bomo odnose, leto bo resno, preizkušnje bodo težke. Za nekatere tudi zelo boleče. Postavljali bomo temelje za novo življenje. Dovolimo si zmagati! Naredimo nekaj za svojo prihodnost! Ohranimo mirno kri. Bodimo strpni. Bodimo prijazni in potrpežljivi. Ne preklinjajmo. Obrniti se moramo vase. Vsako stvar premislimo, a ne razmišljajmo v prazno. Ne iščimo krivcev za našo situacijo. Ne igraymo vlogo žrtve. Sprejmemo odgovornost za svoje življenje. Sprejmimo odgovornost za svoje misli, izgovorjene besede in dejanja. Odgovore na osebna vprašanja poiščimo v sebi. Odpustimo si napake. Odpustimo napake tudi drugim ljudem. Pošljimo jim lepe misli v srce. Delujmo v ljubezni in dobroti. Izkažimo se v sočutju in milini. Zahvaljujmo se. Mislimo nase, pomagajmo tudi drugim. Pojdimo v domove ostarelih in potolažimo bolne ljudi. Darujmo ubogim in učimo otroke. Imejmo se radi. Podajmo si roke. **Naredimo vsak dan nekaj, od naštetega, za ozdravitev planeta. Povežimo se v ljubezni.** Bodimo dobri z vsemi oblikami življenja, imejmo skrben odnos do živali, spoštujemo rastlinje in naravne vire.

Rodilo se bo novo zavedanje, doživeli bomo preporod. Zelo osrečujoče bo. Zaupajte zdaj.

Ne sprašujte me konec leta, če sem resno mislila... Resno, da! Storimo to za naš planet, v očiščenje je vključen ves svet. Storimo to zase, za ljudi. Zgladimo odnose s sosedi in jih spoštujemo. Storimo to za naš kraj. Ustvarimo novo podobo za nove čase. Kar bomo v maju poslali v svet, se nam bo v novembru vrnilo. Zakonitosti so zakonitosti. Delujmo z naravo in si dovolimo lepa presenečenja!

Pojmo si pesem o življenju in prešerno naj zveni! Zapijmo si še o hrepenenju, naj srca nam pomladi! **Ozdravljajmo z nasmehom.**

Nasmejmo se vsak dan!

Vida Rozenberger

Beseda predsednice Sveta KS Birčna vas

Zaupajmo v sedanost in pokažimo voljo

Pozdravljeni spoštovani krajan in cenjene krajanke! Zagotovo se marsikdo spominja članka v lanskem Šumu sekvoj, v katerem smo predstavili **načrt dela in aktivnosti**, ki bodo izvedene v Krajevni skupnosti Birčna vas v obdobju od 2010/ 2011 do 2014. Seveda nismo

pozabili na cilje in obljube, ki smo jih dali. Vendar pa se splošno slabo finančno stanje naše države čuti tudi pri delovanju KS in posledično pri izvedbi predvidenih aktivnosti. Še naprej se bomo trudili, da v prihodnje večino zastavljenih ciljev dosežemo.

Naša prioriteta naloga je izgradnja kanalizacijskega omrežja

Kot ste lahko opazili izgradnja kanalizacijskega omrežja poteka po zastavljenem terminskem načrtu, zato bo **primarni vod** zaključen **jeseni 2012**. Ko bo omrežje predano v uporabo, bo potrebno izvesti še **gradbena dela za priključitev posameznega gospodinjstva na omrežje**, za kar mora poskrbeti sam lastnik stavbe glede na navodila pooblaščen osebe upravljavca komunalne infrastrukture (Komunala Novo mesto d.o.o.). **Višina stroška** izgradnje posameznega priključka je **odvisna od obsega del** oz. dolžine voda. Poleg tega pa **bo za priključitev na kanalizacijsko omrežje potrebno plačati komunalni prispevek**, ki bo **odmerjen na zahtevo zavezanca**, lahko pa bo plačan v **največ 10 obrokih** (več o odmeri komunalnega prispevka: Odlok o podlagah in merilih za odmero komunalnega prispevka za MO Novo mesto; Uradni list RS, št. 62/2010). **Vplačani krajevni prispevek se žal ne bo mogel upoštevati pri zmanjšanju plačila komunalnega prispevka**, ker v odloku o uvedbi samoprispevka

tega ni zapisanega. (več o namenu za porabo samoprispevka: Odlok o uvedbi samoprispevka za KS Birčna vas; Uradni list RS, št. 136/2004). Zavedamo se, da **je pri dejanski izgradnji kanalizacije prišlo do nesporazumov** oz. težav, za katere mislim, da so se ali pa se bodo ustrezno rešile. Tudi razrite ceste so v tem trenutku zelo neprijetne in moteče, vendar pa **se bo na koncu zagotovo uredilo, kot je prav**.

Aktivni smo tudi na ostalih področjih

Žarek upanja je letos posvetil glede **izgradnje pločnika in postavitve javne razsvetljave Birčna vas – Ruperč vrh**. Zaenkrat še nismo dobili informacije o dejanskem začetku gradnje, vendar pa si želimo, da bi se to čimprej zgodilo ter da bodo nastale ugodne razmere tudi za izvedbo tega projekta.

Prav tako bo potrebno še nekaj časa **počakati na boljšo avtobusno povezavo** z mestom, saj avtobusno podjetje, ki ureja mestni in primestni avtobusni promet, žal še ne vidi pravega razloga za uvedbo primestne linije po vaseh naše krajevne skupnosti.

Organizirali smo družabne prireditve

V organizaciji članov Sveta KS Birčna vas je bilo izvedenih kar nekaj **družabnih prireditev** oz. srečanj in akcij. Na **tradicionalnem krajevnem pohodu** ob prazniku KS smo se družili v začetku junija 2011, **prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu** pa je bila marca letos. Zopet smo se pripravljali na **kresovanje 2012**, ki pa ga na žalost ni bilo možno izvesti v taki obliki, kot smo si želeli. Krajanke smo pozvali, da se udeležijo **vse-slovenske čistilne akcije** Očistimo Slovenijo 2012. Udeležba je bila kar dobra in mislim, da smo predstavljali pomemben košček v

jo za prihodnost

mozaiku tega pomembnega dogodka.

Podpora našim izredno uspešnim društvom
Člani sveta smo bili prisotni na večini srečanj **različnih društev**, ki delujejo v KS, vse pa smo tudi **finančno podprli**, da bi bilo njihovo delovanje še uspešnejše. Vsa društva se izredno **trudijo** delovati **po svojih najboljših močeh** ter so na svojih področjih **izredno uspešna**. Zavedati se je potrebno, da je v delovanje društva potrebno vložiti veliko **prostovoljnega dela**, prostega časa, energije in dobre volje. Še posebej uspešna so vsa tri **gasilska** društva - PGD Lakovnice, PGD Mali Podljuben in PDG Stranska vas, ki sodelujejo na vseh tekmovanjih po Dolenjskem, včasih tudi drugod. Prav v **veselje** je videti, kako vsaj ena od ekip v moški in ženski konkurenci prejme **pokal** za najvišja mesta, še lepše pa je, ko vsa najvišja mesta zasedejo vse ekipe prostovoljnih gasilskih društev iz Krajevne skupnosti Birčna vas. Za vse dosežke jim **iskreno čestitamo** in jim **želimo**, da bi tako zavidljive **rezultate** dosegli tudi v prihodnje.

Pohvala ustvarjalcem krajevnega glasila

Vsem **sodelavcem** pri ustvarjanju oz. pisanju člankov za naše krajevno glasilo »Šum sekvoj« člani Sveta KS izrekamo veliko **pohvalo**. Še posebej pa velja izredna **zahvala urednikoma**, Vidi Rožnberger in Srečku Petricu, saj neustrahovano vztrajata pri oblikovanju glasila. Zavedamo se, da je za izdajo glasila potrebno vložiti veliko truda in prostega časa in veseli smo, da jima že toliko časa uspeva ustvarjati **glasilo**, ki je naši krajevni skupnosti v **ponos**.

Za konec le še spodbuda. »Tako vztrajno in odločno kot raste sekvoja, po kateri ima naše glasilo ime, tako naj živita tudi vaše zaupanje v sedanost in volja za prihodnost.«

Za Svet KS Birčna vas
predsednica **Darja Marjanović**

Sedanost je ponujena razprta dlan za dotik, dejanje, pričakovanje, ali le za sanje, ki zagotovo jutri lahko postanejo resničnost...

Spoštovani krajanj in cenjene krajanke, ob prazniku Krajevne skupnosti Birčna vas vam iskreno čestitamo.

Svet KS Birčna vas

Čestitamo!

Matija Zamida, dolgoletni predsednik Krajevne skupnosti Uršna sela, je za številne uspehe pri razvoju KS Uršna sela 7. aprila 2012, ob prazniku MO Novo mesto, prejel priznanje oz. nagrado Grb Mestne občine Novo mesto. Za prejeto visoko priznanje mu Svet KS Birčna vas in uredništvo glasila »Šum Sekvoj« izrekata iskrene čestitke in želita, da bi KS Uršna sela tako uspešno vodil tudi v prihodnje.

Naša anketa

Kako pa s krizo je pri vas?

Sandra Hutevec (18 let), se ob vprašanju le prikupno nasmehne in doda, da osebno recesije ni občutila. Z njo se nasmiha tudi večina ostalih prebivalcev Lakovnic, saj vemo, da je v življenju pač tako, da krize vedno so. Enkrat so takšne, drugič spet drugačne... Je težko, ampak gremo naprej.

Recesija je velik problem, ker povzroča propadanje podjetij in rast brezposelnosti. Bi rekla, da je krizo mogoče čutiti tudi v našem gospodinjstvu. Prav gotovo bolj premišljeno razpolagamo s svojimi prihodki. Tudi sama bolj pazim, kam vložim svoje študentske prihranke. Vsi upamo, da bo ta kriza čim prej minila.

Klara, Lakovnice

Če pogledamo projekte, ki se izgrajujejo v naši okolici bi rekla, da recesije ni. Zdi se, da si ljudje znajo še vedno marsikaj privoščiti ne glede na to, da se plače nižajo, da se vse draži in da nekateri ostajajo brez zaposlitev. Po drugi strani pa je treba vedeti,

da sta bili gonilni sili "podgurca" vedno le delo in veselje. Denar zagotovo ni vse v življenju! Kljub težkim časom se moramo tudi poveseliti in pozabiti na vsakodnevne tegobe. In prav je tako!

Vinko in Pavle, Cerovec

Anketo sta pripravili **Tjaša in Tanja**

Sprehod po naših vaseh

Stranska vas

Po podatkih Statističnega urada RS je v Stranski vasi leta 2011 živelo **433 prebivalcev**. Naša vas je torej **najštevilčnejša** izmed dvanajstih vasi v naši krajevni skupnosti. Ima 146 hišnih števil,

kar v povprečju znese tri prebivalce na hišno številko. **Nadmorska višina** po podatkih Geodetske uprave RS znaša **223,8m**.

Največja **znamenitost** vasi je prav gotovo **sekvoja**, po kateri nosi **ime** tudi **naše glasilo**. Sekvoja, **največja v Sloveniji**, raste ob ruševinah gradu. Visoka je **46 metrov** in ima kar **737 cm obsega**. Okoli leta 1885 je bila posajena v takratni **grajski park** skupaj s še eno, ki pa se je leta 2000 posušila. Leta 1975 naj bi vanjo udarila tudi strela. Skupaj s sekvojo, **razvaline gradu** bližini pričajo o mogočnosti nekdanjega grajskega posestva. **Grad Rupertov vrh** so leta 1657 sezidali lastniki mehovskega gospostva, **grofje Paradajzarji**. Skozi leta je grad zamenjal številne lastnike, svoj konec pa je doživel leta 1943, ko so ga požgali partizani. Po vojni se je, žal, začel spreminjati v ruševine. Rešili so glavni **portal** in **napisno ploščo** s

kronogramom (napis, katerega določene črke so poudarjene in tvorijo letnico nekega dogodka ali postavitve spomenika), ki sta našla svoje **mesto na preurejeni fasadi** novomeške **knjižnice** Mirana Jarca. Iz baročne **kapele** sv. Jožefa sta bila rešena dva **kipa angelov**, ki sta v podružnični **cerkvi** sv. Nikolaja v **Stranski**

vasi. Tudi ta ima za sabo že **stoletja**. Prvič je bila omenjena leta **1581**, ko so popisali vse cerkve na Kranjskem. Omenja pa jo tudi Valvasor v Slavi vojvodine kranjske iz leta 1689. Do leta 1917 je imela cerkev tri zvonove, ki so bili odpeljani med prvo svetovno vojno. Leta 1924 je soseska kupila dva nova bronasta zvonca, v lanskem letu pa se jima je pridružil tretji zvon. Po dolгих letih nam spet **zvonijo trije zvonovi**.

V Stranski vasi ni zanemarljivo tudi to, da smo **prebivalci** vasi in okolice **športno aktivni** v domačem okolju. Po vaškem **potoku Vejar** se je poimenovalo nogometno društvo, ki trenira na idiličnem koščku Stranske vasi ob tem potočku, nogomet pa seveda lahko igrajo tudi ostali. Ob **gasilskem domu** je urejeno **teniško igrišče** in tudi prostor za **košarko**. Aktivni so tudi **člani** tekmovalnih ekip PGD **Stranska vas**. Kot pravi športniki **dosegajo vrhunske rezultate**. V kratkem bosta dve ekipi tekmovali celo na državnem tekmovanju.

Prav gotovo sem pozabila še mnoge stvari, ki slikajo podobo in utrip naše vasi. Omenjam pa **posebno osebo** vasi, ki so jo za svojo vzeli tudi Novomeščani – našo **Lojzko**. Minilo je leto dni odkar je ni, spomin na njeno **pozitivno** posebnost, pa v Stranski vasi še živi.

Romana Brunner

Naš tradicionalni krajevni pohod

Razgibajmo in spoznajmo se!

Ob prazniku KS Birčna smo člani Sveta krajevnih skupnosti organizirali 6. pohod po vaseh krajevnih skupnosti pod geslom RAZGIBAJMO IN SPOZNAJMO SE! Vsako leto uberemo malo drugačno pot, saj je naša krajevna skupnost sestavljena iz več zelo razpotegnjenih vasi, ki jih je nemogoče prehoditi v enem popoldnevu. **Lani** smo se na pohod odpravili v soboto, 11. junija, ob 13. uri. Trasa je bila dolga 8 do 9 km, **primerna za vse** ljudi vseh starosti, ki so si želeli **lepega sprehoda** in druženja. Okoli **50 krajanov** se je **zbralo na Rupertov Vrh** in se napotilo v smeri vasi

Zahvaljujemo se prijaznim krajanom, ki ste nas **toplo sprejeli na našem** lanskoletnem **pohodu**. Zelo smo se razveselili gostoljubja Kulovčevih na Vrh pri Ljubnu in osvežilne pijače pri Muhičevih v Malem Podljubnu. V Velikem Podljubnu smo se ustavili pri Drenikovih, ki so nam, skupaj s sosedi, tudi prijazno postregli s hrano in pijačo. Prisrčna hvala vsem. Naše srečanje je bil dokaz, da to obliko druženja krajani potrebujemo v dobro vseh.

Majda Meštrič v imenu udeležencev pohoda

Vrh pri Ljubnu, Mali Podljuben, Dolnje in Gornje Mraševo, Veliki Podljuben in Birčna vas. Na poti so se jim pridružili še nekateri navdušenci, tako da je na **cilj** na nogometno **igrišče v Dragah** v Birčni vasi prispelo približno 80 pohodnikov. Ob okusnem golažu in dobri rujni kapljici sta se **prijetno druženje** in klepet nadaljevala proti večeru.

Darja Marjanović

Obvestilo

Tradicionalni pohod po vaseh krajevnih skupnosti 2012

Kdaj: sobota, 9. junij 2012

Pričetek: ob 13h na Rupertov vrhu (na križišču pri spomeniku)

Zaključek: pri gasilskem domu v Stranski vasi

Kresovanje na Ruperč vrhu

Kresovanje, ki ga letos ni bilo

Po lanskoletnem prijetnem druženju ob kresu pri ruševinah gradu na Ruperč vrhu

Priprava kresa na Lakovnicah

Na Ruperč vrhu smo imeli le akcijo in prigrizek

smo se v Svetu KS Birčna vas odločili, da tudi letos povabimo krajane na ta dogodek. Žal se nas je pri pripravi kresa zbralo še manj navdušencev kot v preteklem letu, pa vendarle nismo obupali. Lotili smo se dela in v kar hitrem času uspeli pripraviti kres. Ob pogledu na našo stvaritev smo na obrazih opazili zadovoljstvo, v pogovoru pa smo si vsi skupaj želeli, da bi se kresovanja udeležilo vsaj toliko krajanov kot preteklo leto. **Najlepša hvala vsem, ki ste sodelovali pri pripravi kresa: Franciju I., Mileni, Franciju K., Damjani, Dejanu, Igorju ter Patriciji in Klari za spodbudo ter ostalim, ki ste bili zagotovo v mislih z nami.**

Žal pa se je nekdo odločil, da bi moral letošnji kres na Ruperč vrhu zagoreti že 29. aprila. Ko smo bili obveščeni o tem, da naš kres že gori, smo se sicer zbrali na kraju dogodka, vendar pa smo lahko samo nemočno opazovali ognjene zublje, ki so počasi a vztraj-

Kresovanje na Babjem hribu

no uničili leseno gmoto. Pravijo, da se vsaka stvar zgodi z razlogom, morda se je tudi ta. Vendar pa lepo prosim tistega, ki je imel tako veliko željo prižgati kres, če lahko naslednje leto o svoji nameri obvesti ostale krajane, da bomo, kljub vsemu, vsi skupaj lahko preživeli večerno druženje ob kresu.

Sicer se je naslednjega večera, 30. aprila, pri ruševinah gradu spet zbrala skoraj ista družina kot pri pripravi kresa in si predvečer praznika dela polepšala z manjšim ognjem in pesmijo. Lahko rečemo, da smo na ta način obdržali tradicijo kresovanja na Ruperč vrhu.

Prepričana sem, da ste tudi po drugih vaseh krajevne skupnosti, v družbi sokrajanov in prijateljev, preživeli lep predprazničen večer. Upam, da se vidimo naslednje leto - ob istem času (30. aprila), na istem kraju (pri ruševinah gradu na Ruperč vrhu).

Darja Marjanovič

Osvajamo vrhove

Osvojili smo Ledinski vrh

Avgusta lani smo se v polnem avtobusu znova zbrali krajani in prijatelji, željni druženja in gibanja. Po turi na Golico, Ratitovec, Roblek in Debelo peč v preteklih letih, sta Ivanka in Ivan Šušteršič za nedeljski cilj izbrala 2108 metrov visok **Ledinski vrh** v Kamniško-Savinjskih Alpah.

Naša pot se je začela pri koči **pod slapom Rinka v Logarski dolini** in po nekaj minutah hoje smo že zagledali slap. Vode je bilo le za vzorec, zato smo kar hitro nadaljevali preko mostička in se začeli vzpenjati. Kmalu smo prišli do **izvira Savinje**, kjer smo si plastenke napolnili s hladno in **čisto gorsko vodo**. Ta nam je na poti prišla še kako prav. Po krajšem vzponu nas je pot pripeljala **do doma na Okrešlju**. Na tem delu poti smo srečali prav veliko zanimivih popotnikov, ki so se na Okrešelj odpravljali kar v natikačih, s seboj pa so vlačili nič hudega sluteče domače ljubljenske. Malica v senci doma, nam je vsaj malo spraznila nahrbtnike polne energijskih zalog. Nadaljevali smo preko travnika **v smeri Kamniškega in Savinjskega sedla**. Pot se je kmalu začela vzpenjati ob grušču

navzgor. Sonce je tu že močno kazalo svoj poletni značaj in platenka bistre Savinje se je pričela naglo prazniti. Pot se je še naprej strmo vzpenjala... In potem je postala še strmejša! Zadihani smo dosegli 2001 meter visoko **Savinjsko sedlo, kjer poteka državna meja**. Trud je bil tu poplačan, saj se je **razgled razprostrl daleč** po Avstriji. Prečen vzpon **proti Jezerskemu sedlu** je bil kar nekakšen oddih, po grebenski poti pa smo potem v nekaj minutah prišli **na razgleden, krušljiv in ne preveč prostoren Ledinski vrh**.

Gorske vtise smo zbirali tudi na poti na-

zaj; eni s poležavanjem na Jezerskem sedlu, drugi s **kepanjem** na ostanku ledenika pod Skuto. Zaključek je seveda minil v dolenskem slogu. Pot domov sta na avtobusu popestrila **harmonika** in zaslužen kozarček 'podgurskega' **cvička**.

Tanja Šušteršič

Naše rekreativke

Po gozdni učni poti

Telovadno sezono smo rekreativke tudi letos **zaključile z izletom**. Naš cilj je bil **Polževo**. Skupaj z našimi družinskimi člani smo se odpeljale do Višnje Gore. Tam nas je pričakal **prijazen gospod Pavel Groznik**, ki nas je popeljal od železniške postaje, do glavnega trga v Višnji gori. Veliko nam je **povedal o znamenitih prebivalcih** tega

naselja in o **naselju** samem, ki je bilo že leta 1478 imenovano za mesto. Na trgu pred cerkvijo so postavili **spomenik polžu**, ki je **simbol Višnje Gore**. Opozoril nas je tudi na **znamenitosti gozdne učne poti**, ki smo jo zatem sami nadaljevali proti Polževem. Našemu gostitelju smo se zahvalili za vse informacije, ki nam jih je zelo srčno podal, saj pozna tiste kraje v vseh podrobnostih.

Pot do Polževega poteka po delu Jurčičeve pohodne poti. Ogledovali smo si znamenitosti ob poti. Blizu vasi Zavrtache smo videli **zelo star nasad tepk**, še iz časov Marije Terezije. V restavraciji na Polževem smo nabrali novih moči in se zadovoljni vrnili v dolino. Preživeli smo zares lep dan, obogaten z novimi spoznanji o tem delu naše Slovenije, ki ga je marsikdo videl prvič.

Tekst in slike Majda Meštrič

Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Birčna vas

Ohranjamo vrednote, prebujamo zavest

Člani KO ZB za vrednote NOB Birčna vas smo bili dejavni tudi v preteklem letu. **Skrbeli smo za spominska obeležja NOB**, za **naši živeči borki** Marijo Petric in Kristino Škufca, **pripravili več akcij ter žalno slovesnost**. Izvoljeni člani smo aktivno delovali v organih naše organizacije na krajevnem in območnem nivoju. Udeležili smo se tudi niza spominskih prireditev in proslav po Sloveniji, posebej slovesno smo obeležili 70. letnico ustanovitve OF.

Letni zbor članov

Po uvodnih poročilih je zbor potrdil ter **sprejel** predlog smernic in **program dejavnosti** za letošnje leto. V svoje vrste smo sprejeli **mlajšo članico**. Prikazali smo **slike** z naših aktivnosti, **ogledali** smo si **prispevke** o naši dejavnosti na spletnem

mestu KO ZB NOB NM, pobrali **članarino** ter zaključili s **prijetnim druženjem** in malico.

Prvi maj na Javorovici - Tradicionalni pohod in proslava ter množica udeležencev na Javorovici. Med njimi so bili tudi naš praporščak in precej članov naše KO ZB.

Dan zmage v Ljubljani - Ob 70. letnici ustanovitve OF je bila 7. maja lani velika vseslovenska borčevska proslava. Ljubljana je gostila več kot deset tisoč obiskovalcev, tudi mi smo bili med njimi. Bilo je prijetno in še bomo šli.

Srečanje na Loki - Enkrat letno se srečamo člani vseh KO ZB iz območne organizacije ZB Novo mesto. Lanskoletno srečanje, zadnjo avgustovsko soboto, je bilo na Loki ob Krki v Novem

mestu. V uporabo je bila dana spominska pohodna peš pot okoli mesta: »Novo mesto v žici«.

Fontanot - Tradicijo ohranjajo tudi italijanski rodoljubi. Prvo nedeljo v oktobru lani smo skupaj pripravili kratko spominsko slovesnost za borca italijanske brigade Fontanot, Bruna Grgoleta.

Dan spomina na mrtve - Pred dnevom spomina na mrtve so v mnogih krajih **uredili spomenike**, grobove in spominska znamenja, ki pričajo o dogodkih iz NOB. Skrbni svojci in člani organizacije ZB za vrednote NOB tudi sicer **skrbijo za spominska obeležja NOB**. Zadnjo oktobrsko nedeljo smo organizirali **žalno slovesnost** v osrednjem spominskem parku NOB na Ruperč vrhu. Spominsko noto so svečanosti vdihnili otroci podružnične OŠ Birčna vas ter pevci in govorniki. Obudili smo **zavest** o nujnosti **ohranjanja in negovanja spomina na vrednote NOB** in **čut spoštljivega odnosa** do vseh, ki so **padli** kot borci, talci, umrli v taboriščih ali bili žrtve nasilja

zaradi obrambe slovenstva in svoje domovine. Vse več nas je, ki spoznavamo **pomen** vrednot in pridobitev NOB in povojnega samoupravnega socialističnega razvoja v **dobrobit delovnih ljudi** in občanov. Naše komemoracije so vse bolj množično obiskane.

Skrnitev spominskega obeležja - PARTIZANSKI PREHOD 1941-1945. Opazili in prijavili smo odtujitev plošče in zvezde na spominskem obeležju ob progi pod Starim Ljubnom.

Naša ostala dejavnost

Obiskali in **obdarili smo borki** za Dan žena in pred Božičem. Odzvali smo se na povabila drugih organizacij in društev (ZSČ, ZVVS) ter civilne iniciative v akciji **očistimo Slovenijo**. Nekateri člani so šli na **pohod** v Jelenov žleb, na nočni pohod na Frato, pa na pohod od Škocjana do Bučke, se povzpeli na Škabrijel pri Novi Gorici, šli v temačno Osankarico, ter na pohod in proslavo ob 70. letnici Dražgoške bitke.

Bilo je pestro in zanimivo. Tudi letos načrtujemo aktivnosti doma, šli pa bomo tudi po Sloveniji. O naši dejavnosti lahko berete tudi na www.zb-nob-nm.si

Zahvala

Mnoge posameznice in posamezniki ste s svojo nesebično aktivnostjo prispevali, da smo v našem okolju ohranjali vrednote NOB.

Zahvala gre vsem za prostovoljno delovanje v skupno dobro, skrbnikom spominskih obeležij NOB, **praporščaku** Dragu Smrekarju, vsem, ki **skrbite** za naše najstarejše članice in člane, vsem članicam in članom za **številno udeležbo** na naših aktivnostih.

Hvala Podružnični **šoli**, še posebej ravnateljici ga. **Šterovi**, za pripravo in **sodelovanje učencev** na žalnih slovesnostih in **gostoljubnost v prostorih šole**.

Hvala **vodstvu KS** Birčna vas, zlasti predsednici sveta ga. **Darji Marjanović** in drugim **članom sveta KS** za pomoč pri naših aktivnostih.

Hvala **MO Novo mesto**, zlasti našemu članu in podporniku ter županu MO Novo mesto g. **Alojzu Muhiču**. Brez njegove **pomoči** bi bile naše aktivnosti skromnejše ali pa jih ne bi bilo!

Hvala gre še posebej **Območnemu združenju ZB** za vrednote NOB Novo mesto za **vsestransko strokovno pomoč in vodenje KO** v letu, ko smo praznovali 70. let od ustanovitve OF.

Besedilo **Bogdan Mali**, slike **Bogdan Mali, Srečko Petric** in **Miha Berus**

PGD Stranska vas Novo mesto

Pogumno uresničujemo naše načrte

Minulo leto smo gasilci PGD Stranska vas Novo mesto **nadaljevali z aktivnostmi pri nabavi novega gasilskega vozila**. Akcijo smo v mesecu **oktobru uspešno zaključili**. Uspešno nam je zbrati vseh **67.000 €** in vozilo plačati v celoti. Ponovno se **zahvaljujemo vsem** našim krajanom in

podjetjem, ki so prispevali denarne prispevke za nakup vozila in opreme. **Prevzem GVV1** smo opravili v mesecu **juniju**, pred našim gasilskim domom. Organizirali smo **gasilsko parado**, ki so se je udeležili gasilci iz našega sektorja ter sosedje iz Šmihela. Po paradi in prevzemu smo se povsili na pravi gasilski **veselici**, ki je pri nas že dolgo ni bilo. Veliko obiskovalcev je delilo navdušenje z nami. Že pred prireditvijo smo **izolirali** našo **"varno hišo"**, ki nam služi za aktivnosti v primeru slabega vremena. V jesenskem času smo si dovolili malo delovnega zatišja. Skrbeli smo za **urejeno okolico našega doma**. Kosili smo travo in obrezovali živo mejo. Ob koncu sezone smo se znova odpeljali na **izlet**. Tokrat smo izbrali zanimivosti štajerske pokrajine, okolico Velenja in Celja.

Nismo uživali vse leto, smo **marsikaj tudi naredili**. Udeležili smo se večih **tekmovanj**, s katerih smo prinesli kar **nekaj pokalov**. **Najzlahtnejša** med njimi sta pokala za **1. in 3. mesto na regijskem tekmovanju** v Novem mestu. Zagotovila sta nam **udeležbo na državnem tekmovanju** maja letos v Velenju. Držite fige 26. maja, za našo **čim boljšo uvrstitev!**

V zimskem času smo se **posvetili obnovi dvorane in zamenjali smo okna** na vsej stavbi. Slednje se zdaj zelo pozna pri ogrevanju in vzdrževanju temperature v prostorih. Dvorana je **prebeljena, omarice za pokale** smo dogradili, ker nam je zmanjkalo prostora v obstoječih. **Ozvočili smo dvorano**, da se na prireditvah jasno slišimo. Pospravili smo tudi podstrežje in stvari zložili tako, da jih lažje najdemo, ko

kaj potrebujemo. Do začetka letošnje zime **bi radi zamenjali kurilno peč** in sistem ogrevanja dvorane. Temperaturne spremembe se poznajo že po sami zamenjavi oken, a radi bi še zmanjšali porabo goriva za ogrevanje. Ker se v zimskem času veliko aktivno družimo v gasilskem domu, potrebujemo tople prostore. Ogrevati moramo tudi garažo, da ne pride do zmrzali vode v vozilu. V mesecu februarju letos smo **organizirali že tretje tekmovanje v spajanju**

sesalnega voda za Pokal Stranske vasi. To je bilo tudi prvo tekmovanje za pokal regije, v katero sodijo GZ Trebnje, GZ Šentjernej in GZ Novo mesto. Tekmovanja se je udeležilo kar 37 ekip.

V letošnjem letu smo imeli že **6 intervencij**, v glavnem je šlo za travniške požare. Prosim krajanke, da **ne kurijo v naravnem okolju**, če je razglašena prepoved kurjenja. Naprošam pa tudi **naše člane**, ki še **niso plačali članarine**, da to opravijo čim prej pri našem blagajniku ali na **TRR št. S/56 0297 0001 7334 356**. Letos bo sprejet **nov statut društva**, ki bo objavljen na **Facebook strani PGD Stranska vas**.

Predstavil sem vam del naših aktivnosti od izida zadnjega Šuma sekvoj pa do danes. Ob koncu zapisa vas vabim na **veselico z Ansambлом Toneta Rusa, ki bo 23. junija letos, s pričetkom ob 19.00 uri** – pred našim gasilskim domom.

Z gasilskim pozdravom: Na Pomoč!

Predsednik PGD Stranska vas
Novo mesto **Dejan Rkman**

PGD Lakovnice

Predani gasilskemu idealu nesebičnosti

V minulem letu smo člani PGD Lakovnice z veliko mero delovne vneme **uspešno dokončali projekte**, ki

smo si jih zadali.

Dvorana gasilskega doma je dobila novo podobo. Po tleh smo položili ploščice, stene dvorane pa so zaživele v novih barvah. Poleg del v notranjosti gasilskega doma, smo se lotili tudi **ureditve okolice**. Z dovozom zemlje smo izravnali teren za gasilskim domom. Tako smo **povečali prostor igrišča** in izboljšali pogoje za igro ter druženje mlajših in starejših krajanov. Ob tej priložnosti **se zahvaljujemo vsem**, ki ste nam kakorkoli pomagali pri izvedenih delih, saj so velikega pomena za društvo in širšo okolico.

Na področju operative **smo se veselili dobrih rezultatov tekmovalnih ekip**, ki so v zadnjih letih **začele aktivneje** delovati. **Desetina članov A je bila najuspešnejša ekipa** v sektorju Stopiče, v Orehovici, Ivančni Gorici, Dobravi, na tekmovalju za pokal Plastoforma. Odlične rezultate pa so dosegali tudi na tekmovaljih v Beli krajini. Dobre rezultate članov A so dopolnile tudi **članice A**, ki so v preteklem letu začele intenzivneje

vaditi. Najuspešnejše so bile na tekmovaljih za pokal PGD Podluben, Bukošek in Škocjan, **izkazale pa so se** na vseh tekmovaljih. Kljub vsem obveznostim, so čas za uspešno zastopanje na tekmovaljih našli tudi **člani B**. Na tekmovaljih so **sodelovali tudi pionirji in mladinci**, ki letos svoj potencial **še razvijajo** s pripravami v pomladanskem času. Vsem tekmovalnim ekipam **želimo** obilo tekmovalne sreče in zavidljivih **rezultatov**

na prihajajočih tekmovaljih!

Dejavni pa smo bili tudi **na drugih področjih**. Udeležili smo se **velikonočne procesije** v Šmihelu, na Florjanovo nedeljo so se člani društva udeležili tradicionalnega **žeganja** na Cerovcu.

Na našem požarnem območju smo imeli **eno intervencijo**, gasili smo travniški požar na Dolenjih Lakovnicah. Sodelovalo je 5 gasilcev PGD Lakovnice. V sklopu **preventivnega dela** smo bili posebej aktivni v oktobru. V okviru meseca požarne varnosti smo **sodelovali na sektorski vaji**, ki se je odvijala v Dolžu, sodelovali smo tudi na vaji na Lazah. Namen takšnih vaj je preizkus opreme in usposobljenosti gasilcev društva, saj to predstavlja garancijo za uspeh pri pomoči sočloveku. S tem namenom so **štirje** naši člani v letu 2011 uspešno opravili tudi **tečaj za delo z motorno žago** v Postojni, dva člana pa sta opravila tečaj **za vodjo skupine**. Z vsemi temi aktivnostmi **vztrajno uresničujemo star gasilski ideal nesebičnosti** ter **pomoči sočloveku**, z isto mero vneme in poguma, kot so to počeli naši predhodniki, ki so PGD Lakovnice ustanovili že pred **75 leti**. Ob tem jubileju si želimo, da bi bilo društvo še naprej **aktivno in uspešno**, saj nam **idej in ciljev za prihodnost ne manjka**.

Na pomoč!

gasilki **Tjaša Pirc in Tanja Šušteršič**

PGD Mali Podluben

Odlični tekmovalni rezultati v ponos

Člani PGD Mali Podluben smo pričeli z aktivnostmi že v začetku leta. Začeli smo s pripravami na gasilska tekmovalja saj vemo, da brez dolgotrajnih priprav, ni dobrih rezultatov. Sestavili smo

štiri tekmovalne desetine: desetino pionirjev, članic A, članov A ter člansko desetino B. **Desetine** so se udeleževale tekmoval na nivoju GZ, sektorja Stopiče ter društvenih tekmoval, kjer so dosegale **odlične rezultate**. Pohvalimo se lahko z naslednjimi rezultati:

- Na mladinskem tekmovalju v Dolenji Straži je desetina **pionirjev** dosegla **4.mesto**. Tri desetine, so se udeležile sektorskega tekmovalja v Podgradu; desetina B je po času v tekmovalju izven konkurence osvojila **1.mesto**, člani A pa **2.mesto**.
- 28. maja lani smo **organizirali tekmovalje za pokal PGD Mali Podluben** v kategoriji članic in članov. Tekmovalja se je udeležilo 12 ekip članov in 6 ekip članic, tekmovali pa sta tudi dve ekipi iz Republike Hrvaške.

Ekipa pionirjev z mentorico Andrejo Petan in Sandijem Zupančičem.

Na tekmovalju je **ekipa članov A zasedla 1.mesto**, člani B **3. mesto**. V začetku junija je bil tradicionalni avto-realy, tokrat na relaciji Lakovnice – Mali Podluben – Dolenja Straža. **Člani B** so osvojili **1. mesto**, člani A pa **3. mesto**.

- Na Kamencah je na tekmovalju za pokal GZ Slovenije desetina B dosegla 5. mesto, v Zburah 1.mesto, v Mirni Peči 5.mesto, Štatenbergu 3.mesto, v Ivančni Gorici 2.mesto, v Šmarjeti 3. mesto, v Dobravi 2. mesto in v Škocjanu 1.mesto. Tekmovali smo tudi v

PGD Mali Podluben z mentorjem Marijanom Šušteršičem in predsednikom GZ Novo mesto Fikretom Fejzićem.

Članice in člani ekipe A

spajanju sesalnega voda in v Stranski vasi osvojili 1. mesto, v Orehovici so člani B zasedli 3. mesto. Na regijskem tekmovanju so člani A zasedli 2. mesto, člani B pa 1. mesto. Z doseženimi rezultati so se tri desetine uvrstile na državno tekmovanje, ki bo letos potekalo v Velenju. Naše ekipe so se udeležile tekmovanj tudi na območju Bele krajine in dosegle visoke rezultate.

Ker se gasilci radi družimo in medsebojno pomagamo, smo se udeležili parade ob 130-letnici delovanja PGD Dolenjske Toplice, veterani pa so se udeležili srečanja v Dolenji Straži, kjer je potekalo tudi tekmovanje v raznih veščinah, na katerem so osvojili 1. mesto. Udeležili smo se sektorske vaje v reševanju ljudi in premoženja na Dolžu in oktobrske državne vaje v Kopru ter novemberske občinske vaje na Lazah. Na področju preventivne dejavnosti smo opravili pregled gospodinjstev in društvenih gasilnih aparatov ter menjavo zraka v dihalnih aparatih.

V minulem letu na srečo nismo imeli intervencije zaradi požara.

Zamenjali smo nekaj izrabljene in na gasilskih vajah poškodovane opreme. Kupili smo 6 kosov tlačnih C cevi, 10 nosilcev za tlačne C cevi, inox vedrovko, 3 gumi cevi za vedrovko, ročni gasilnik, tekmovalne oznake, gasilske delovne obleke, visokotlačno črpalko, 1 dihalni aparat, in 5 gasilskih kombinezonov.

Med letom so se člani udeležili tudi raznih usposabljanj s področja gasilstva in jih uspešno opravili. Letos je bil zaključen tudi nadaljevalni tečaj za gasilca, ki je potekal v prostorih PGD Mali Podluben.

Ker naš gasilski dom koraka v četrto desetletje, ga že najeda zob časa. Na stolpu smo montirali zunanja vhodna vrata in zabetonirali dohod, prepleskali stopnišče, montirali vrata v pritličju med kuhinjo in stopniščem in zabetonirali podest okoli zunanjega stopnišča. Zamenjali smo pokrova zbiralnika vode, ki so jih ukradli nepridipravi ter uredili garažo in gasilsko opremo. Veliko težavo, zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, predstavlja zamenjava strešne kritine, ki je že v zelo slabem stanju. Za streho bo potrebno obnoviti fasado in urediti gretje. Pri pridobivanju finančnih sredstev se bomo obrnili tudi na vas, spoštovani krajan, ki nas do sedaj še nikoli niste pustili na cedilu. Brez vaše pomoči ne bi bilo gasilskega doma in društva, v katerem je čedalje več članic in članov ter vaših otrok - pionirjev, ki se udeležujejo gasilskih tekmovanj, se družijo in tako spoznavajo gasilstvo.

2. junija letos bomo znova organizirali gasilsko tekmovanje za pokal PGD Mali Podluben. Vabimo vas, da pridete na ogled in pomagajte vzpodbujati naše ekipe, da bodo dosegle čim boljše rezultate! Čas začetka tekmovanja bomo objavili naknadno.

Naj leto 2012 mine varno in brez požarov! Na pomoč!

Predsednik PGD Mali Podluben
Darko Fifolt

Prireditev ob dnevu žena in materinskem dnevu

Mama je ena, za vse življenje

Tudi letos je Krajevna skupnost Birčna vas organizirala prireditev ob dnevu žena in materinskem dnevu. Prireditev sta vodili simpatični Lorena Bogataj in Klara Šušteršič, ki imata s tovrstnim delom že kar lepe izkušnje. Poudarili sta, da je večer namenjen vsem mamicam, babicam, dekletom in ženam zato, da bi jih čimbolj osrečil.

Z velikim veseljem smo prvič v goste povabili Kulturno društvo Mehovski zvončki, ki deluje vsega dve leti, pa vendarle se lahko predstavijo z raznovrstnim programom. Pevci, katere vodi ga. Mojca Jenič, so večer

igranju na instrumente.

Življenje ti ponuja razna darila: rahlo nočno rosenje, vonj pokošene trave, šelestenje listja, in čas, ko ni treba govoriti, saj pesem in glasba povedo vse. Prav zato so že tradicionalno na prireditvi nastopili pevci Mešanega pevskega zbora Revoz, ki ga vodi ga. Cvetka Krampelj. Zapeli so nekaj priredb znanih ljudskih in umetnih pesmi, ki so obiskovalce navdušile z nežnimi melodijami in poskočnimi ritmi.

Sledila je skladba *Aria for Peter*, s katero sta ubran duet - Lorena s klarinetom in

najprej popestrili z znanimi slovenskimi ljudskimi pesmimi. Kasneje pa so nastopili še člani dramske skupine, ki so s hudomušnim skečem *Vaške čenče*, avtorice Milene Radovičević, privabili nasmeh na prav vsak obraz.

Seveda nobena prireditev v krajevni skupnosti ne mine brez učencev podružnične osnovne šole Birčna vas, ki so letos nastopili pod vodstvom ga. Vide Šter in g. Boštjana Mikliča. Pripravili so bogat in raznolik program, v katerem so se predstavili z recitacijami, petjem in igranjem na instrumente. Ena od misli se je glasila: »Vsaka mama je prava mama, dana za srečo in na veselje. Prava. In ena sama. Za vse življenje.«

Še več glasbe, petja in plesa je bilo čutiti ob nastopu mlajših članov Folklornega društva Kres pod vodstvom ga. Majde Nemanič, ki odkrivajo in gojijo ljudsko izročilo naših babic in dedkov. Za družanje ne potrebujejo dragih igrac, televizije ali računalnika, ampak se znajo zabavati ob petju, preprosti in šaljivi igri, plesu ter

Uroš s klavirjem, obiskovalce prireditve popeljala prav na konec mavrice, kjer nas vedno čaka nekaj neskončno čudovitega.

Na koncu sta se Klara in Lorena v imenu vseh otrok mamam zahvalili z naslednjimi besedami: »Hvala ti, mami, za vso umazano posodo, ki si jo pomila; za vse mokro perilo, ki si ga dala sušiti, za košare oblačil, ki si jih zlikala; za trate, ki si jih pokosila in za strta srca, ki si jih popravila. Hvala, ker nam daš karkoli, kar nam pomaga preživeti. Hvala ti za nešteto načinov, ko si pokazala, da nas imaš rada, ko si pokazala svojo modrost, svojo moč in svojo ljubezen...«

Darja Marjanović

Rdeči križ še vedno rdeče žari...

Prostovoljstvo kot vrednota

Z veseljem sem sprejela nalogo, da vas v prispevku za naše »šumeče glasilo« seznanim o delu naše Krajevne organizacije Rdečega križa. Delo humanitarne organizacije dobro poznate, saj ste v bistvu člani Rdečega križa.

Naša socialna dejavnost je širokega obsega in velikega pomena. V njej delujejo številni aktivisti in mladi prostovoljci. V petintridesetih letih se je v delo KORK vključilo 489 aktivistov in 148 mladih prostovoljcev. V tem času so obiskali 1217 socialno ogroženih družin in posameznikov ter jim ustrezno prisluhnili in pomagali. Ob novem letu so obiskali 6660 starejših, bolnih in invalidov.

ruje svojo kri! V poročilu Območnega združenja RK je za minulo leto zabeleženih 4370 odvzemov (2.244.840 ml zbrane krvi). Vodene so tudi akcije za darovanje organov in tkiv po smrti. V humanitarnem centru je za primer naravnih in drugih nesreč urejena nastavitvena enota.

•Med našimi majskimi nalogami je tudi organiziranje »Košaric« po trgovinah. Podarjeno blago potem poklonijo ljudem, potrebnim pomoči. **Ker v naši krajevni skupnosti nimamo trgovine, teh dobrotelnih košaric ne moremo organizirati.**

•Jeseni se bomo lahko znova izkazali v akciji »Drobtinica«. Gre za darovanje sveže pečene kruha v korist socialno ogroženih otrok. **Naše prijazne krajanke so v tej akciji že sodelovale in v jesenskem času jih bomo znova zaprosili za dobrotelnost drobtinic.**

Nekateri otroci so morje videli prvič, drugi pa so se težko poslovili od predanih mentorjev in novih prijateljev. Naši otroci v letovanje niso bili vključeni, ker ni bilo prijav.

•Akcije imenovane »Peljimo jih na morje« - letovanje starejših, so se v lanskem letu udeležile tri osebe in se vrnile zelo zadovoljne. V naši KORK smo en predlog imeli, a gospa zaradi zdravstvenih težav, ni uspela videti morja.

•Preko delovanja Rdečega križa potekajo, ob pomoči usposobljenega medicinskega kadra, meritve krvnega tlaka, holesterola in sladkorja v krvi. Na območju našega združenja je bilo opravljenih 2580 meritev holesterola in sladkorja, ki so jih opravili tudi v romskih naseljih v Šentjerneju in v Dobruški vasi. Akcijo meritev smo lani izvedli tudi v naši KS. **Jeseni bomo zaprosili za ponovno storitev.** Želimo vam pripraviti tudi zdravstveno predavanje in vas **lepo prosimo**, da nam posredujete vaše predloge za temo predavanja! Na občinskem nivoju so organizirani tudi pohodi. Udeležba je različna, glede na interese

Na fotografijah so utrinki z lanskega srečanja starostnikov: prizadevne članice krajevne organizacije RK Birčna vas, najstarejša udeleženka srečanja Ana Hrovat in najstarejši udeleženec Marjan Sever v družbi župana Alojza Muhiča, predsednice OZRK Novo mesto Mojce Špec Potočar in predane krajevne predsednice Zalka Rkman.

Organiziranih srečanj starejših občanov se je udeležilo 3073 starejših ljudi. Ob pomoči učencev naše podružnične šole in članov drugih organizacij, smo vsako srečanje popestrili s kulturnim programom.

•**Krvodajalstvo je vsekakor naša pomembna naloga.** Letos ste lahko kri darovali 21. maja, na oddelku za transfuzijo v novomeški Splošni bolnišnici. Obveščeni ste bili preko plakatov in vabil. Čestitamo gospodu Antonu Bukovcu iz Petan, ki je letos svojo kri daroval že stotič! Seznam naših krvodajalcev je obsežen. Hvala vsakemu, ki da-

•V sklopu socialne dejavnosti delujejo tudi skupine za samopomoč. Na občinski ravni to dejavnost razvijajo v društvu »Žarek«. V skupini RK deluje 11 prostovoljk, ki vodijo skupine v domačih krajih. Lahko se pohvalimo z domačimi »Lastovkami«, ki jih prijazno vodi gospa Anica Lamut.

•V letovanje otrok je bilo lani iz osmih dolenskih občin vključenih 400 zdravstveno in socialno ogroženih otrok. Letovali so v petih izmenah po 7 dni. V okviru delovanja so bile organizirane različne delavnice in prireditve.

za to sprostitev.

•**Sklad za pomoč ljudem v stiski** pri OZRK zbira finančna sredstva za program socialne dejavnosti in delitev pomoči socialno ogroženim. Le teh je, po razpoložljivih podatkih, vse več. **Tudi v naši krajevni skupnosti imamo prejemnike teh paketov z živili.** Pokrovitelj sklada je Krka d.d., prispevajo pa tudi ostale gospodarske družbe, posamezni dobrotniki in KORK.

•**Prostovoljstvo znova postaja vrednota.** Ravnanje in delovanje prostovoljcev ureja Pravidnik, ki ga je sprejela OZRK. V letošnjem letu smo usposabljanje za prostovoljce opravile Anica Lamut, Marta Golob in Zalka Rkman.

Dejavnost RK je tudi medijsko obveščanje o delu naše humanitarne organizacije. Le tisti, ki poznajo naše delo, ga tudi cenijo in sodelujejo z nami. **Izkažite svoje sodelovanje in podarite svoja oblačila**, ki jih ne nosite več, v kontejner na Rdečem križu. To je le primer sodelovanja in podpore našemu delu.

Pravilo, ki sem ga prejela pred dnevi se glasi: »Če si stari in mladi med seboj pomagamo zmoremo več in ustvarjamo boljšo družbo!« Dragi bralci, ob zaključku članka pa pričakujem še vašo potrditev naslednje misli: »Ni pomembno, da prostovoljec dela to, kar ga veseli. Pomembno je, da pomaga drugim!«

Predsednica KORK Birčna vas
Zalka Rkman

Lastovke se rade nasmejimo

Že četrto leto najdemo »Lastovke« svoj prostor v Vinskem hramu v Birčni vasi. Število članic medgeneracijske skupine se je iz 16 zmanjšalo na 8. Vseeno so naša srečanja še vedno zelo pestra. Veliko se pogovarjamo o različnih temah, ki nam jih prinesejo letni časi. Članice izmenjamo mnenja in se vedno znova kaj novega naučimo. Prav tako rade telovadimo in se ob tem razgibamo. Nenazadnje pa je za našo skupino značilen tudi smeh. Članice se nasmejimo ob težko izgovorljivih stavkih, ki zahtevajo kar nekaj bistrega uma. Naj vam jih povemo nekaj: »Če čebula bi ne če imela, bi čebula bila bula.« Ali

pa: »Iz Ježce čez cesto v Stožce po rožce.« Članice si želimo, da bi se še naprej srečevale in skupino »Lastovke« za vedno obdržale.

Voditeljica Lastovk Anica Lamut,
slika Srečko Petric

Pohodništvo upokoencev

Pohodništvo je sproščujoče

Upokojenci Krajevne skupnosti Birčna vas smo na lanskem občnem zboru sklenili, da bomo pričeli s **pohodništvom**. Dogovor smo uresničili in **vztrajamo s hojo** po naši bližnji okolici, občasno pa se podamo tudi na pohod po označenih planinskih poteh in **turističnih krajih**.

Dobivamo se vsak **četrtek** ob 8. uri, poleti pa ob 7. uri na **železniški postaji v Birčni vasi** in se odpravimo na dve do štiri urni **sprehod** ali **pohod po naravi**. Včasih se na izhodišče tudi zapeljemo. Na prvem pohodu 4. marca 2010 nas je bilo pet, sedaj smo že **okrepljena desetina**. Aktivnost temelji na **prosti volji udeležencev**, ki jim je skupna **želja po gibanju**. Sproščen klepet, smeh in pripovedi o doživetjih v otroštvu, obudijo naše spomine na vragolije in dogodke, vezane na prehojene stezice in okolico. Marsikaj vemo, mnogo pa tudi izvemo na takšnih srečanjih v gibanju in ogledovanju krajine. Neverjetno, s koliko stezic, poti in kolovozov je preprejena krajina in gozdovi v bližini naših vasi. Vsaka steza in pot nekam vodi, in nekdo med nami jo za-

gotovo pozna.

Večina si nas je utrdila moči tako, da 15 do 20 km **zlahka prehodimo**. Prehodili smo pešpot Levstikove brigade, bili smo na Mirni gori, na Smuku, večkrat na Gorjancih, šli smo po zahtevni poti na Veliko planino, pa v Vintgar in tudi na Bled. Posamezne pohode tudi pri-

V mesecu oktobru smo organizirali tečaj ročnih del. Pod mentorstvom gospoda Pakarja in gospe Kastelic smo pričeli s pletenjem košar. Prve ure tečaja smo bili kar malo obupani in nespretni. Zima je odhajala, pomlad je prihajala, naši prsti pa so se priučili oblikovati vse lepše izdelke. Zelo smo bili veseli ustvarjalnih rezultatov.

Zbiramo se na železniški postaji

lagodimo zmožnostim udeležencev tako, da so počasnejši v bistvu na sprehodu, kondicijsko boljše pripravljeni pa na pohodu. Pa tudi kakšen rojstni dan smo že skupaj praznovali.

O naši dejavnosti smo pisali v krajevnem glasilu Šum sekvoj in v glasilu društva upokoencev Novo mesto Sopotja.. Ponujajo nam možnosti, da prispevek objavimo tudi na spletni strani ZDUS. Naš bilten bi lahko predstavili na festivalu za 3ŽO v Ljubljani.

Hoja po naravi je zdrava, druženje pa koristno, zabavno in sproščujoče. Vedno se nam lahko pridružijo novi pohodniki upokojenci, med počitnicami (tako zimskimi kot letnimi) pa tudi njihovi vnuki in vnukinje.

Besedilo in slike **Bogdan Mali**

Nasveti zdravnika

Kožni rak se lahko zgodi vsakomur

Spremembe podnebja in atmosfere, ki jih vse bolj zaznavamo, nam narekujejo spremembo našega obnašanja. Vse močnejše ultravijolično sevanje sonca

je glavni krivec za strmo **naraščanje pojavnosti kožnega raka**. Večja je skupna količina sonca, ki smo ji izpostavljeni v življenju, večje je **tveganje**. Zlasti so **nevarne sončne opekline** v otroštvu in »brutalno sončenje« - kratkotrajna izpostavljenost soncu brez zaščite s posledičnimi opeklinami.

Najnevarnejši kožni rak je **melanom**, ki se lahko razvije **iz obstoječih znamenj na koži**, najbolj pogosto pa nastane na novo. Ker se hitro širi - metastazira - po telesu, je njegovo **zgodnje odkrivanje ključ za ozdravitev**. Zato moramo poznati običajna nesumljiva znamenja na naši koži, ki so lahko zelo različnih

barv, velikosti in oblik. Običajno so okrogle oblike, enakomerne barve, z ostrim robom. Tudi ta rastejo do določene velikosti, nato pa se njihova rast ustavi. Hormoni (nosečnost) spodbudijo njihovo rast. Če si **poškodujete znamenje**, brez panike, to še ne pomeni, da bo na tem mestu vzniknil rak. **Namažite si rano** z antibiotičnim mazilom in obiščite svojega zdravnika.

Za razliko od navadnega znamenja, je melanom **pigmentna sprememba nepravilnih oblik, večbarvna, neenakomerno obarvana, z zabrisanimi robovi, ki se vztrajno večja in spreminja**, pogosto pa je večja kot 6 mili-

metrov. **Znamenje**, ki izrazito odstopa od ostalih na telesu (**običajno je večje in temnejše**) - **znak grdega račka** - zahteva **nujen pregled pri dermatologu**.

Večje **tveganje** za nastanek melanoma imajo **tudi tisti**, pri katerih je **zbolel** za melanomom kdo od **ožje družine**, tisti, ki imajo

številna znamenja po telesu (več kot 100), svetlopolti, rdečelasi, svetlolasi, **škodljiva pa je tudi uporaba solarija**. Ponavljam pa, da je **najnevarnejše izpostavljanje soncu** s posledičnimi **sončnimi opeklinami** že od otroštva naprej.

Poznamo tudi **druge vrste kožnih rakov**, ki se največkrat razvijejo na soncu izpostavljeni koži (obraz, vrat, hrbtišče rok), ali na mestu kronične rane. Običajno sprva kot **rdečina** na koži, ki se širi, se kasneje spremeni v **krastico ali ranico**, ki se nikakor **noče zaceliti**. Potrebno je **obiskati zdravnika**, vendar tu obravnava ni tako nujna, saj tumor raste zelo počasi, **kirurška odstranitev** pa pomeni tudi **uspešno ozdravitev**.

Redno si pregledujte svojo kožo! Če opazite **rast ali spreminjanje znamenja**, obiščite svojega **zdravnika**. Znamenje, ki ga imate že veliko let in se ne spreminja, ni nevarno, kljub temu, da je lahko veliko. Pred soncem je **najboljša fizična zaščita** - zaščitna oblačila, pokrivala, očala. Zaščitne kreme so **samo dodatna zaščita**, naj imajo pa vsaj faktor 30. **Izogibajte se soncu med 10. in 16. uro**, tudi če je oblačno.

Ne pozabite pa na **zdravilne učinke sonca** kot npr. **vitamin D**, samo dozirajte si ga s pametjo in **po malem**. Tako, kot bi morali ravnati z vsemi dobrimi stvarmi v življenju. Lepo vas pozdravljam.

dr. Matjaž Roženberger

ŠD Birčna vas

V izobilju zdravega duha

Člani športnega društva Birčna vas smo bili v letu 2011 **aktivni predvsem na športnem področju** in pri **urejanju dokumentacije in plačil** za pridobitev gradbenega dovoljenja in **legalizacijo objekta in balinišča** v Dragah. **Zahvaljujemo se svetu KS Birčna vas** in njegovi predsednici ga. **Darji Marjanović**, ki nam je pri tem veliko pomagala. Zahvaljujemo pa se tudi **za vsa sponzorska sredstva**, prejeta v minulem letu.

Rdeča nit delovanja našega društva so predvsem aktivnosti na nogometnem področju. Nogometna ekipa se je udeležila **tekmovanj na travi in v dvorani**. V **travnji ligi** so osvojili

drugo mesto. Prejeli pa so tudi **pokal** Agencije za šport Novo mesto za **drugo mesto v malem dvoranskem nogometu**. Jedro ekipe še vedno predstavljajo **domači igralci**.

Zaradi slabega vremena, lani tradicionalnega nogometnega turnirja nismo organizirali. Posledico smo občutili kot delni izpad prihodka iz tega naslova. Naša nogometna ekipa **sodeluje tudi z ostalimi ekipami**, ki delujejo v okviru KS Birčna

vas. Pomagamo si z nasveti in tudi z medsebojno izmenjavo določenih rekvizitov, ki so potrebni za delovanje ekip.

Pred praznikom dela je nekaj zanesenjakov pripravilo **tradicionalni kres na Babjem hribu**. Prijetno druženje smo ob lepem vremenu in toplem ognju zaključili s petjem. Uživali smo vsi.

S predstavniki in poverjenikom društva **upokojencev** KS Birčna vas smo se začeli dogovarjati za sodelovanje na področju **športnih dejavnosti (balinanje, pohodništvo ipd.)**.

Ob krajevnem prazniku smo se **udeležili tradicionalnega krajevnega pohoda**. Na startu na Ruperč vrhu, **nas je z dobrodošlico pričakala predsednica sveta KS**. Pohod in druženje smo **zaključili na našem igrišču** v Dragah.

Nekateri člani smo se tudi letos **udeležili čistilne akcije "OČISTIMO SLOVENIJO"**.

Svetu KS Birčna vas se pristrčno **zahvaljujemo za donacijo** v minulem letu in pričakujemo sodelovanje tudi v bodoče.

V mesecu marcu smo na **občnem zboru**

društva potrdili zaključni račun za leto 2011 in izvolili **ново vodstvo**. Med **prednostne naloge** smo uvrstili **ureditev okolice** in dokončanje našega objekta (fasada, itd.). Na športnem področju si **želimo čim več športnih uspehov**, ki bodo v **ponos vsem prebivalcem** Birčne vasi in vsej krajevni skupnosti.

Naš **namen** je odvečno energijo mladih in manj mladih krajanov usmeriti v **pozitivno smer**.

Vse krajeane, društva in skupine **vabimo**, da se nam **pridružite** in pomagajte soustvarjati naše zastavljene cilje in razširiti rekreacijske dejavnosti. Naš moto ostaja »ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU.«

ŠD Birčna vas

Predsednik **Dušan Žagar** in tajnica **Ana Ponikvar**

Naši vinogradniki

Prvi pretok ne hiti, drugega ne zamudi!

Marca letos je potekalo ocenjevanje vin Društva vinogradnikov Podgorje, letnik 2011. Ocenjevali sta dve komisiji enologov. Prinesenih vzorcev je bilo 143 (55 belih in 86 rdečih), od tega so jih 42 izločili (12 belih in 30 rdečih). Za **vinški letnik 2011** lahko rečemo, da je bil po dozorelosti grozdja **izjemen**, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši pridelovalci grozdja in vina s tega področja. Dobra dozorelost grozdja se ni odražala le v izjemnih sladkornih stopnjah. Praviloma so bile nižje tudi skupne kisline in višje pH vrednosti, v povezavi z višjo temperaturo v času trgatve in predelave grozdja. Kletarjenje je bilo precej težje kot v slabših letnikih. Letnik je pokazal, da je **načrtovanje trgatve zelo velikega pomena** za doseganje visoke **kakovosti** zelenega tipa vina. Tehnologijo predelave je potrebno prilagoditi stopnji dozorelosti grozdja in pridelavi zelenega tipa vina. Vodja komisije, Samo Hudoklin je bil navdušen nad **odlično kakovostjo ocenjenih cvičkov**, saj so bili polni, z intenzivnejšim tonom barve in poudarjeno taninsko strukturo, a so kljub temu **ohranili svežino in pitnost**, tudi gladkost, kar je značilnost cvička. Na letošnjem ocenjevanju so naši vinogradniki prejeli naslednje nagrade: **CVIČEK: zlata medalja** – Jože Hrustar, gorica Stari Ljuban in Marjan Muhič, vinska gorica Cerovec; **priznanje** – Jože Primc in Miha Primc, Kančen dol **DOLENJSKO BELO: srebrna medalja** – Marjan Muhič, Cerovec **DOLENJSKO RDEČE: srebrna medalja** – Uroš Mervič, Cerovec **BELI PINOT: srebrna medalja** – Vili Šušteršič, Cerovec **LAŠKI RIZLING: priznanje** – Jože Šušteršič, Cerovec **MODRA FRANKINJA: srebrna medalja**

- Marjan Muhič, Cerovec

Dobro dozorelo in zdravo grozdje pa nista edina pogoja za kakovostno vino. **Marjan Muhič** je član društva vinogradnikov Podgorje od leta 1995, in vsa leta članstva **prejema visoka mesta pri ocenjevanju** njegovih vin. **Svojih 450 trt neguje z dušo in za dušo**. Pravi, da je za dobro vino **potrebna skrb** skozi celotno sezono pridelave. Vse se začne že s pravilnim rezanjem. **Manj obremenjena trta pridelala boljše kakovost vina**. V Beli krajini, kjer se

Uroš Mervič in Miha Primc

s pridelavo vina preživlja kar nekaj družin, imajo na primer pravilo: **en liter vina na trto**. Marjan malo v šali, malo zares pove, da v naših vinorodnih gorica običajno puščamo malo večjo količino, ker bi sicer vina prekmalu zmanjkalo. Priporoča tudi, da terminsko načrtujemo **škropljenje** in redno **spremljamo morebitne znake bolezni** trte, da bomo imeli zdravo grozdje, ki je velikega pomena za trgatve. Da je grozdje dovolj zrelo, ocenimo na podlagi **merjenja** njegovega **sladkorja**. Grozdje pridobiva **na sladkobi v sončnih dneh**, zato je

trgatev odvisna od vremena. **Po trgatvi** morajo slediti potrebna opravila v hitrem tempu, pri katerih igra pomembno vlogo **čistoča posode** in kleti. Ključnega pomena so tudi **dobre kvasovke**, saj mora mošt počasi in pravilno vreti, vseskozi je potrebno njegovo vretje kontrolirati. Glede preto-ka je najbolje upoštevati stari rek: »**Prvi pretok ne hiti, drugega ne zamudi**«. Primerna **temperatura kleti** je okoli 16 °C, vsekakor pa ne sme presegati temperature 18 °C. Zatem **kontroliramo še žveplo in uživamo v okusu pridelanega**. Marjan najraje spi »**deci**«
dolenjskega belega, v družbi prijateljev na Cerovcu. **Ponosen pa je tudi na svoj cviček**, ki je najbolj **priljubljena sorta** v našem okolišu. Marjan ob tej priložnosti **vabi nove člane** v Društvo vinogradnikov Podgorje, zainteresirani se lahko **oglasite pri njem**.

»**Mladi** se pri izbiranju med alkoholnimi pijačami, redkeje odločajo za vino. Pitje vina povezujejo bolj z »vikend zabavami«
in »izjemnimi priložnostmi«
in manj z dnevnimi obroki. Ravno tu se kaže nizka kultura pitja vina med mladimi. Mladi vino najraje mešajo s coca colo, kar je najverjetneje razlog nepoznavanja kvalitet vina kot takega«
meni Andreja Erzetič, vinska kraljica Slovenije 2010.

Uroš Mervič (Koroška vas, vinograd v Cerovcu) in **Miha Primc** (Rajnovšče pri Birčni vasi, vinograd Kančen dol) pa sta **naša mladeniča**, ki poznata **kakovostna vina**, saj vino pridelata kar sama. V veliki meri sta znanje pobrala od staršev in ga nadgradila s pomočjo stroke in lastne glave. Starši so jima vlili tudi **ljubezen in spoštovanje do vina**. Pri delu v vinogradu pomagata skozi celotno sezono. Najbolj uživata v času po trgatvi, ko se lahko prelevita v kletarja. S pridelano žlahtno kapljico pa najraje nazdravita v družbi prijateljev, na še mnoga prelepa leta. Čin!

Tjaša Pirc

Iz korenin, sekvoja raste ...

Talenti naših vasi

MAJDA NEMANIČ, nagrajenka plemenitih talentov

Maj, eden najlepših mesecev, je bogat z dogajanjem na kulturnem področju in v ostalih dejavnostih. Z Majdo sva, sredi vseh pestrih obveznosti, le uspeli najti trenutek za čaj in prijetno kramljanje.

Majda, lepo vas lepo pozdravljam in se vam zahvaljujem, da ste si vzeli čas za pogovor. V Stransko vas ste se priselili leta 2001, mi pa imamo pa občutek, da vas poznamo že celo večnost...

Ja, res je minilo že celo desetletje. Kratko in pestro, napolnjeno z dogodivščinami in z novimi poznanstvi.

A je res, da ves čas sledite Miklavžu?

(smeh). Seveda. Miklavž poklanja darila. Tako je bilo v Božakovem, pa potem na Kapitlju in sedaj v Stranski vasi.

Kaj vas najbolj spominja na mladost?

Bili smo velika družina in zelo veliko smo se pogovarjali. Za mizo smo bili vsi člani družine enakovredni. Vsak je dobil priložnost za besedo in izražanje svojega mnenja. Doma sem

veljala za delavno in zanesljivo bitje. Najbolj rad pa me je imel ate. Zanj sem vedno naredila vse prav.

Kdo vas je navdušil za igranje orgel?

To je bil tedanji metliški župnik, gospod Pavle Verderber. Bil je zelo strog in natančen, tudi piker. Pa mu nisem ostala nič dolžna... V šestem razredu sem najprej začela peti v pevskem zboru. Ker mi je kar dobro šlo in je videl, da imam smisel, mi je ob smrti organista predlagal, naj ga zamenjam. Prve ure igranja sem imela pri redovnicah v Ljutomeru. Tako sem postala in ostala organistka.

Ste imeli zaradi sodelovanja v cerkvi kakšne težave?

Ja, najbolj mi je obiske v cerkvi oporekal ravnatelj osnovne šole Metlika, ki me je dajal za primer slabe presoje pri izbiri poklica. V tistih časih je bilo pač nezaželeno, da dijaki učiteljska hodijo v cerkev. Seveda, nisem se dala. Ko so šli učenci potem na ogled Cankarjevega doma in so v dvorani videli tudi orgle, jih je vodička vprašala, če poznajo kakšnega organista. Učenci so odgovorili: »Poznamo, Majdo Nemaničev.« Ja, to je pa bilo potem malo tuša... Za ravnatelja.

Prva služba...

je bila v vrtcu Ciciban v Novem mestu. Se spomnim, da sem prošnjo napisala v slaščičarni na trgu.

Kdaj ste se pridružili folklornemu društvu Kres?

Prijateljica me je povabila, naj grem z njo na vaje. Sem mislila, da bom samo sedela. Branka Moškon je izrazila željo, da plešem z njimi. In sem plesala in pela... In takoj naslednje leto sem začela voditi otroško skupino iz vrtca. To je bilo leta 1981.

Kaj pa danes?

Danes vodim starejšo otroško skupino Kres.

Zelo ste uspešni!

Vesela sem, da so otroci tako predani in zavzeti. In starši prav tako. S to skupino smo uspeli naštudirati točko od novega leta. Udeležujemo se tekmovanj in nastopov v Novem mestu in po drugih krajih. Tudi v Stranski vasi nastopamo. **Letos ste dobili pomembno priznanje – Zlato Bloudkovo značko. To je najvišje državno priznanje v športu. Lani ste prejeli priznanje Častni vodnik. Koliko in kaj vam ta priznanja pomenijo?**

So potrditev mojega dela. Spomnim se, da sem svojo prvo pot v hribe prehodila kot srednješolka, na Triglav. V planinski raj sem potem želela popeljati še druge ljudi. Začela sem z mladimi planinci, ki so najbolj vedoželjni in so mi tudi najbližji. To z veseljem opravljam tudi danes. V hribih zelo uživam.

Kaj pa življenje v domačem kraju?

Vesela sem, da so me ljudje tako lepo sprejeli. Ni narejenosti ali igrilstva. Odnosi so stekli tako naravno, kot da sem del kraja že od nekdaj. Veliko mi pomeni mir, občutek pripadnosti in zaledje, da sem tukaj doma. Da je to tisti kraj, kjer se ustališ. Veseli me druženje z ljudmi. Skupaj gremo na pevske vaje in si tam podelimo svoje lepe trenutke in tegobe. Vežejo nas veselje, pesem, ... In obveza, da to delamo, da se odzivamo.

Kaj bi želeli spremeniti v naši krajevni skupnosti?

Povezanost ljudi bi lahko rodila veliko smelih projektov. Toliko je lepih koticov, skozi katere bi lahko speljali pešpoti, jih primerno označili in jih uporabljali za promocijo. Potok Vejar, sekvoje, mlin in podobno. Veliko bi se lahko naredilo, če bi stopili skupaj. Žal so običajno aktivni vedno isti ljudje, ostali pa stojijo ob strani. Pa je lepše, če sodeluješ. Vsak ima kakšen talent, ki ga lahko deli z drugimi. Potencial naše krajevne skupnosti vidim predvsem v druženju, izletih.

Kje vas bomo videli v prihodnosti?

Tam, kjer sem sedaj. Vsestransko sodelovanje s krajevno skupnostjo, igranje in petje v pevski skupini, pa med mladimi folklorniki in planinci.

Nam za konec zaupate še kakšno anekdoto?

Ko smo z učenci pešali z Drske na Cerovec, smo šli v Stransko vasi mimo Plantanovega kozolca. Pa je fantiček iz prvega razreda vprašal: »Majda, zakaj imajo pri tej hiši toliko banan?« (v kozolcu je namreč visela kokuza...) Pa še tale: Učenec se je pripravljaj na sveto obhajilo in je rekel: »Učiteljica, a mi pomagaš napisati grehe?« (smeh) O, ko bi le bilo tudi v življenju tako preprosto... **Majda, zahvaljujem se vam za prijeten pogovor in vam želim še veliko uspehov, predvsem pa zadovoljstva v našem okolju.**

Pogovarjala se je Andreja Bartolj Bele

ŠD Vejar Stranska vas

Nogometaši

vabimo na tekme

Športno društvo **Vejar Stranska vas** tudi letos **nadaljuje z igro v ORLN**. Tudi v letošnji sezoni **igramo v 4. nogometni rekreacijski ligi**. Eno kolo pred koncem smo na 4. mestu, s točko zaostanka za tretjim. **Urejali smo tudi igrišče** in njegovo okolico, **popravili smo mrežo za golom** in **prebarvali gole**. Poleg tekem v naši ligi, je bilo na igrišču odigrano tudi eno kolo prve rekreacijske lige. V letošnjem letu nameravamo **namestiti** še nekaj dodatnih **mrež za zaščito gledalcev**. **Vsi ste vljudno vabljeni na ogled naših tekem!** Razpored tekem je na spleti strani Agencije za šport Novo mesto – rubrika za rekreacijo.

Predsednik ŠD Vejar Stranska vas
Leopold Zabukošek

Iz korenin, sekvoja raste...

Talenti naših vasi

NIKO SUČEVIĆ, priljubljen vaščan in amaterski kolesar

Niko Sučević je doma iz Stranske vasi. Zanj vemo, da je njegov korak odmeven, njegova beseda pogumna, njegovo življenje polno iskrivosti in ustvarjalnosti.

Niko, veliko svojega prostega časa preživiš na kolesu. Zakaj si se odločil za kolesarstvo?

Željo po kolesarstvu sem imel že od nekdaj, še iz otroških let. V nekem trenutku se je v meni začel nabirati presežek energije. Drastično sem spremenil način življenja, opustil sem stare navade. Aktivno sem začel kolesariti leta 2000.

Kaj ti pomeni kolesarstvo?

Pomeni mi veliko. Na ta način skrbim za svoje zdravje. Kolesarstvo je eden najtežjih in najnapornejših športov, pri katerem ni nobene bližnjice. Nič ti ni podarjenega, vse moraš storiti sam, s svojimi močmi in z odrekanji. Za doseganje večjih ciljev si je potrebno očistiti misli. Odmisliti moraš nepotrebne stvari, zlasti tiste, ki ti jih vsiljujeta današnja družba in čas.

Kako se počutiš, ko sedeš na kolo in se odpelješ?

To je zame neizmerna svoboda, ki jo dosežem z lastnimi močmi... na samo dveh kolesih, ki se oprijemata cestišča... na zgolj sedmih kvadratnih centimetrih... To je svoboda... Po napornem delu si na kolesu uredim misli. Kolo me pripelje tudi do moje žene in otrok, v Koper. Na kolesu me vsi prepoznajo, zlasti domačini, kdaj pa kdaj na hitro poklepeta, kar iz kolesa. Vse to mi da neko spodbudo in zalet.

Kot rekreativni kolesar si dosegel tudi nekaj vidnejših uspehov.

Kot največji uspeh si štejem, da sem šel čez Vršič po ženo na Primorsko (smeh). Dobrih deset let že držim formo in se uvrščam med

15 najboljših amaterskih kolesarjev, po točkah v svoji kategoriji, za pokal Slovenije. Kot vidnejši uvrstitvi bi izpostavil dve tretji mesti v kategoriji amaterjev za pokal Slovenije. Med svoje osebne rekreativne dosežke štejem tudi vzpon s kolesom na Triglav, ki ga je organiziral Sandi Bayer. Iz Novega mesta smo v desetih urah in pol prikolesarili do Vrat in se v tem času tudi povzpeli na Triglav. Velik podvig je bil tudi, ko sem v enem dnevu prikolesaril do Razdrtega, se peš povzpел na Nanos in se s kolesom vrnil v Stransko vas. Sicer povprečno na leto prekolesarim od šest do osem tisoč kilometrov, odvisno od časa, ki ga imam na razpolago.

Si kot amater član kakšnega kolesarskega kluba?

Sem ustanovni član kolesarskega kluba Papež Podgorje. V klubu nas je dvajset aktivnih ama-

terskih kolesarjev, ki treniramo in tekmujejo za pokal Slovenije.

Kakšni so tvoji cilji za naprej?

Predvsem, da se v kolesarstvu še razvijam.

Omenil si že družino, ženo, Koper. Vemo, da si razpet med Dolenjsko in Primorsko.

Res je. Zaradi ženinega študija in dela je bilo potrebno, da je Maša ostala na obali, moje delo pa se razvija na Dolenjskem. V tem času sta se nama rodila Ana in Nikola, zato sva si življenje uredila tudi na Primorskem. Kupila sva staro istrsko hišo v vasi Krkavče, ki je bila potrebna temeljite obnove. Lotil sem se prenove hiše in domačini pravijo, da mi je za "podgurca" kar dobro uspelo (smeh). Po rojstvu hčerke Katarine se naše življenje odvija med Krkavčami in Stransko vasjo.

Kje ti je bolj všeč?

Dolenjska je lepša, doma pa sem tam, kjer so doma moji otroci. V bližnji prihodnosti načrtujem, da se bom tudi sam preselil v Krkavče.

Niko, nisi le športnik in "lokalni tišlar", v PGD Stranska vas te poznajo kot nekoga, ki srčno in finančno podpira PGD. Lani so te izbrali za botra novega gasilskega vozila. Kako si se počutil, ko te je doletela ta čast?

Do PGD Stranska vas imam globoko spoštovanje. Društvo se je v zelo kratkem času povzdignilo zelo visoko, tako v materialnem kot tudi v tekmovalnem smislu. Čutim spoštovanje do vseh, ki delajo in tekmujejo za društvo in s tem pokažejo smisel do druženja, ki ima po mojem veliko večjo težo kot pa gledanje televizije.

Ko si že omenil televizijo... Z ženo sta se odločila za vzgojo otrok na prav poseben način. Za nekatere mogoče, kar nepojmljiv način.

Res je. Najini otroci že šest let nimajo ne televizije ne računalnika. Imamo pa doma več metrov knjig. Enkrat sem otroke vprašal, če potrebujejo televizijo in računalnik. Odgovorili so mi, da ju ne potrebujejo, želijo pa si psička. Željo sva jim z veseljem uresničila. Ko pa otroci pridejo v Stransko vas, si pri stari mami prav radi pogledajo kakšne risanke. Drugače pa z ženo nasprotujeta televiziji in temu, kar nam le-ta ponuja. Sva mnenja, da vsiljuje napačna merila. Ljudje se enostavno ne znamo več družiti med seboj. Postajamo tekmovalni in zaprti vase.

Niko, kakšni so tvoji cilji za prihodnost?

V Krkavčah bi si rad izgradil delavnico in se preselil k družini.

Imaš kakšen poseben moto, ki te vodi skozi življenje?

Bodi zadovoljen sam s seboj. Za vse, kar se ti zgori dogodi, ali slabega, si vedno odgovoren sam.

Pogovarjala se je **Tanja Ravbar**.

Naša urednica, jubilantka

Vida Roženberger, vedno na poti svojega srca

Naša urednica je praznovala. Svoj jubilej je prepletla z zahvalo življenju za vse dobro, ki ga iz svojega srca deli z ljudmi.

Vida, v minulem letu si srečala osebnost življenja, svojega Abrahama. S čim te je obdaroval?

Izkušnja je fantastična. Srečal me je z modrostjo, ki jo nosim v sebi. Objel me je prek ramen in me nežno vprašal: »Vida, kam si založila svoje sanje? Zdaj je čas, da spet verjameš vanje!« Neverjetno... Srečal me je z mano! Iz srca sem mu hvaležna za vsa spoznanja. Zahvaljujem se tudi vsem, ki ste mojemu jubileju poklonili toliko pozornosti in nepozabnih presenečenj.

Zabavo radosti si prepletla z nitmi ljubezni. Modna revija tvojih oblačil je bila tvoja zahvala življenju za dar modnega oblikovanja.

Hvaležna sem, da sem prepoznala svoje sposobnosti in uspela uresničiti številne ideje in zamisli. Uspelo mi je kreirati iz sebe, iz duše. Uspelo mi je, ker sem poslušala srce.

Abraham je odprl tvojo prvo slikarsko razstavo. Poimenovala si jo Metulj.

Ja, to sva bila midva že nekaj let zmenjena... Ustvarjalka sem po duši. To je moj način do-

sem si leta to spoznati... Dobiti odgovor na eno samo vprašanje... Zdaj mi je jasno skorajda vse. Prežeta sem s hvaležnostjo do daru, ki mi ga je življenje dalo zaradi iskrenih misli v srcu.

Veliko let si se vztrajno vzpenjala po duhovni poti in zaupala v pošteno igro. Si zdaj zamenjala svoje vrednote?

Bolj sem se približala k sebi. Bolj ko živim svoj jaz, bolj sem potrpežljiva, iskrena, pozorna in ljubeča. Jaz želim biti le to. To je moj namen. Vsi bi se morali v duši prebuditi. To pomeni povezati se s sabo, s svojim božanskim namenom, za katerega smo se rodili. Morali bi se vrniti v naravo, v veselje. Morali bi živeti srečo. Ljubezen je zame najmočnejša sila. Nekoč mi boste stisnili roko za mojo vztrajnost, dopovedati to resnico. Srce ne laže nikoli. Vem, to zdaj zagotovo vem.

Kaj je zate bogastvo?

Srce. Plemenitost srca. Radost v človeku. Toplina v očeh in v dlaneh. To je zame zaklad. Imam to srečo, da je moje bogastvo vedno z mano. Je v meni. To razkošje si dovolim živeti. Za to dejanje moraš biti pristen in moraš biti pogumen. Srce v dlaneh... To ni ravno tako enostavno kot se sliši. Najbolj sem si všeč, ko vidim, da sem povsem enostavna. Preprosta.

Kaj je zate sanjski dopust?

Moje sanje so skladne z energijo veselja... Ležati na travi, gledati morje, čutiti kamen, predati se soncu, petju ptic... Biti v naravi. Občudovati in se zahvaljevati sili, ki je ta svet tako popolno ustvarila. Enostavno, da se kar verjeti ne da, mar ne?

Kaj bi v svojem življenju spremenila?

Vem, da se je vse zgodilo z določenim namenom. Pomembno je, da sem si

oprostila napake, prevzela odgovornosti zanje, znala poiskati nauke in prisluhnila lastni modrosti.

Imaš veliko neizpolnenih želja?

Priznam, nekaj jih pa imam... Vztrajna sem in potrpežljiva, da včasih kar boli. Ne potrebujem zlate ribice. Moja vera v izpolnitev teh želja je neomajna. Zaupam si. Delujem s srcem.

Tvoj življenjski moto?

Pojdi vedno do konca. Zaupaj lastni moči in občutkom! Najdi pozitivnost v vsaki situaciji.

Kje se vidiš v svoji prihodnosti?

Vsekakor na poti svojega srca. Ta pot je zame edina prava... Tu sem jaz doma.

Pogovarjala se je **Tanja Ravbar**

Manekenke iz Stranske vasi: Karin Rkman, Tjaša Roženberger (organizatorka), Anja Pirc (Mali Orehek), Vida Roženberger, Nives Rkman, Maja Štangelj in Lea Dragman. Cvetje je potrosila Laura Turk iz Cerovcev.

jemanja življenja. Metulj? Svobodna sem v sebi, kot metulj. Vem, da je moja pot prava. Odpustila sem vsem ljudem in delujem v čisti ljubezni. To je ta svoboda bivanja. Mir v duši.

Na kaj si najbolj ponosna?

Da moja roka lahko poboža vsakega človeka. Cenim in pozdravljam dobro v vseh in v vsem. Ponosna sem, da delujem s srcem. Nič mi v življenju ni padlo v roke. Z vztrajnostjo sem našla odgovore na številna vprašanja. Prepričala sem se v delovanje zakonitosti skrivnosti življenja. Znanje vsak dan delim z ljudmi. Na vsakem koraku se srečujem s silo, ki nas povezuje in navdihuje. Tu sem zagotovo presegla svoje sanje. Ampak bila sem neomajna, trudila

Rajnovšče

Jaslice so dar našega navdiha

Če vas je pot med adventnim časom vodila po naši krajevni skupnosti, ste se zagotovo ustavili tudi na Rajnovščah. **Vaščani smo namreč že šesto leto zapored postavljali vaše jaslice, na katere smo vedno bolj ponosni.** Z namenom, da se družimo in okrasimo vas s sedmimi hišami, smo z delom začeli že konec novembra. V poznem jesenskem času, ko je že močno pritiskala zmrzal, smo na 'delovni akciji' znova nabrali polno traktorsko prikolico mahu. Zaradi strahu pred snegom, ki kot se je kasneje pokazalo ni bil potreben, smo kar hitro postavili streho iz smrekovih krajevcev. Pod njo se je počasi začela oblikovati **zanimiva postavitev.** Z gmajno, pastirci in ovčicami, gričevnato pokrajino, potoki in jezeri, je ta postavitev vsako leto **drugačna in edinstvena,** je rezultat umetniškega izraza vaščanov.

Z jaslicami so **prazniki** zadnja leta dobili še prav **poseben čar.** Tako za nas **vaščane,** kot tudi za vse **obiskovalce.** Teh je bilo res veliko, še posebej na Božični dan v času **blagoslova.** Prišli so z vseh koncev, blagoslova pa se je udeležilo tudi veliko **pohodnikov** izpod gorjanskih vasi, ki so si pot v temi osvetljevali z baklami.

Tanja Šušteršič

Stranska vas

Posvetitev novega zvona

V podružnični cerkvi sv. Miklavža v Stranski vasi, od jeseni pojejo trije zvonovi.

Zadni zvon, ki je najtežji in tehta 268 kg, so vlivali v nemškem mestu Passau. Novi zvon je 16. oktobra lani posvetil novomeški škof msgr. **Andrej Glavan**, posvečen pa je svetemu **Miklavžu**. Gospod škof je zbrane povabil, naj slišijo **pesem zvonov**, ki je **blagoslov** in je del nas. Naj zvonovi vedno odmevajo v naših srcih, nas vabijo k sveti maši in k molitvi. Naj v kraju oznanjajo vesele in žalostne dogodke. Naj zvonijo zvonovi domači ...

Ana Ponikvar

Ljudska pobožnost

Križev pot na Ljubem

V postnem času, ki ga začnemo na pepelnično sredo, **kristjani poglobljamo zavest o pomenu Jezusovega trpljenja**. Opора v hoji za trpečim Gospodom, je **ljudska pobožnost križevega pota**. V naravnem okolju smo kristjani to **pot prehodili** do cerkvice **sv. Vida na Ljubnu**, zadnjo postno nedeljo letos. Vsako od štirinajstih postaj smo začeli z molitvijo in z zahvalo, nadaljevali pa smo z branjem ustreznih svetopisemskih odlomkov, s petjem postnih pesmi pevskega zbora iz Stranske vasi in sklenili s prošnjo za usmiljenje. Sveto mašo je daroval g. Demšar.

Po poti do sv. Vida

Ana Ponikvar

Zbor lovcev pred kočo v Padežu, po uspešno zaključenem lovu. Boginja Dijana je bila 11. decembra lani naklonjena lovcu Alojzu Staniši, ki je uplenil jelena. Slika Tomaž Bedek

LD Padež

Tudi lovci imamo svoja navade

V lovstvu so se skozi vso zgodovino izoblikovali **lovski običaji in navade**, ki jih **ohranjamo** in obnavljamo tudi v sedanji slovenski lovski organizaciji, saj **so sestavni del kulture** ter krajinske in narodne identitete. Lovski običaji, ki jim včasih pravimo tudi lovske šege in navade, **so del ljudskega izročila**, zato jih je potrebno **spoštovati**. Za lovske običaje se odločamo ob različnih priložnostih, seveda pa najpogosteje ob druženjih lovcev, ko se zberemo iz zelo različnih vzrokov. To so lahko vesela druženja, ko smo srečni zaradi uspehov društva, lovske organizacije ali zaradi uspeha našega skupnega lovskega tovariša. Ob drugih priložnostih so srečanja resna, ko proslavljamo jubileje naše lovske organizacije, ko delimo priznanja, smo srečni in ponosni. V življenju pa so žal tudi težki in turobni trenutki, ko se poslavljamo od lovskega tovariša, ko v skupini in v imenu lovske družine obiščemo bolnega lovca

Pri lovcih ima poseben pomen tako imenovana **zelena vejica**. Za zeleno vejico uporabimo vršiček smrekove ali jelove vejice, ki si jo ob različnih priložnostih zataknejo na desno ali levo stran lovskega klobuka. Zeleno vejico nosimo po uplenitvi divjadi, na proslavah, lovskih pogrebih,...

Lovski krst je star lovski običaj; to je sprejem novinca v lovsko zeleno bratovščino. Praviloma krstimo lovca - novinca, ki je lovsko pravično uplenil prvo žival velikega lova. Lovski krst gotovo vsebuje ostanke srednjeveškega obreda sprejemanja med viteze. Običaj smo

prevzeli iz davne preteklosti, ko je bilo veliko divjad veliko težje upleniti kot je to danes, zato je bilo uplenitelju potrebno izkazati čast.

Lovski ropot priredimo po sprejemu novega člana v lovsko tovarišijo, pogosto pa tudi v čast lovskemu gostu oziroma članu omizja, ki mu tako izkažemo posebno pozornost.

Lovska latinščina ne izzveneva kot laž, pač pa je to duhovito in iskrivo pretiravanje v opisovanju lovskega dogodka. Prava lovska latinščina popestri lovsko družbo, da srečanje mineva v prijetnem in vedrem razpoloženju.

Postavljena nova lovska preža v Velikem Podljubnu (april 2012). Slika Tomaž Bedek

Lahko bi rekli, da je pri tem umetniška svoboda izražanja brez omejitev, le pripoved je privlačna, napeta ali šegava in vzpodbuja še druge k pripovedovanju.

Med lovske šege in navade spada tudi slovo od umrlega lovskega tovariša – **lovski pogreb**.

Da bomo lovci tradicijo teh običajev ohranili tudi v bodoče, **potrebujemo v lovskih vrstah nove člane**. Spoštovani bralci, če ste zainteresirani, se nam pridružite! Napišite prošnjo za sprejem v lovsko družino Padež. Če jo boste odposlali letos, boste že v naslednjem letu član zelene bratovščine. **Dobrodošli!**

Lovski pozdrav!

Ladislav Vesel

Skalnjak v vrtu

Obsežen članek o ureditvi skalnjaka v vrtu, ki ga je pripravila Andreja Bartolj Bele, Univ. dipl. inž. kmetijstva, smo zaradi pomanjkanja prostora prihranili za naslednjo izdajo glasila. Objavljamo pa fotografiji, ki jih je izbrala Andreja. Čaka nas dolgo, vroče poletje ... Lahko ga izkoristite tudi za razmislek o vašem skalnjaku!

Uredništvo

Po sledih napredka

Strojna sečnja v gozdovih

Strojna sečnja je zagotovo prihodnost dela v gozdu, čeprav klasična sečnja z motorno žago ne bo nikoli povsem izumrla. V Sloveniji se stroji dolgo niso uveljavili, ker je stroka menila, da veliki stroji za sečnjo ne sodijo v slovenske gozdove, kjer gospodarjenje večinoma sloni na prebiranju, redčenju, golosečnja pa je prepovedana. Stroji za strojno sečnjo izvirajo iz skandinavskih držav (Švedska, Finska), kjer pa je golosečnja dovoljena oziroma je edina uspešna oblika gospodarjenja. Sprva so bili stroji veliki in okorni in niso bili primerni za naše gozdove. Z razvojem so se manjšali in izpopolnjevali. Pri nas so se prvi stalni stroji pojavili v 90-ih letih.

Glavna prednost strojev za sečnjo je njihova velika učinkovitost in varno delovno okolje za delavca. Pri strojni sečnji je delavec med delom v ergonomsko urejeni in varni kabini delovnega stroja. Glavne slabosti so neokretnost v gozdu, poškodbe gozdnih tal in zahtevno načrtovanje sečnje, saj so stroji dragi in zahtevajo veliko učinkovitost.

V revirju Radoha se strojne sečnje poslužujemo že tretje leto. Letno posekamo do 3000 m³. Primerni so mlajši sestoji iglavcev in listavcev.

Ker pri prežagovanju prihaja do pokanja oblovine opravimo pred-sečnjo vrednejših sortimentov ročno z motorno žago (hlodovina), ostalo pa s strojem.

V skupini sta dva stroja harvester in forwarder, vrednost obeh strojev je cca. 650.000 €, odvisno od opreme. Harvester ima hidravlično roko dolžine 12 m, na koncu je procesorska glava, ki je opremljena s čeljustjo za prijemanje, noži za klesčenje, verižno žago za podiranje, prežagovanje in merilno napravo. Stroj ima tudi računalnik, ki mu pove količino obdelanih dreves in količino izdelanih sortimentov. Forwarder ima dvigalo in pa prikolico s katero vozi sortimente iz gozda. Z eno vožnjo pripelje do 12 m³ oblovine, odvisno od dolžine. Oba stroja imata klimatizirane kabine (poleti hlajeni, pozimi ogrevani). Stroji so opremljeni tudi za nočno delo. Njihove zmogljivosti so različne, najzmoglivejši lahko obdelujejo drevesa do debeline 90 cm. Obstajajo tudi manjši harvesterji, ki so namenjeni redčenjem v drogovnjakih, so pa tudi priključki na traktorjih. Večji stroji tehtajo do 40 ton. Delavnik se začne ob 6. uri in konča ob 20. uri (2 ekipi, ki se zamenjata ob 14. uri). Dnevno poseka stroj od 100-120 m³.

Priprava objektov za stojno sečnjo mora biti skrbno načrtovana. Kot smo omenili, ima harvester hidravlično roko dolžine 12m, zato morajo biti sečne poti označene na vsakih 25m. Sečne poti so označene z rdečim iksom (X), konec sečne poti pa z dvema iksom (XX). Oba stroja se gibljeta samo po sečnih poteh. Odkazano drevje je označeno z poševno črto (/). Glede na to, da je na vsakih 25m sečna pot, je potrebno odkazati 5-10 % več drevja kot pri običajni sečnji (redčenju).

Težki stroji v gozdu povzročajo tudi škodo. Ker sta oba stroja na gosenicah, povzročajo poškodbe zgornjega dela tal. Da zmanjšamo poškodbe, moramo prilagoditi odkazilo, sečnjo pa izvajamo v suhem vremenu ali pa v času nizkih temperatur, ko so tla zmrznjena. Poškodbe je mogoče zmanjšati tudi tako, da stroj okleščene veje odlaga na mesta, po katerih se giblje. Po nekaterih ocenah, naj bi bilo pri strojni sečnji bistveno manj poškodb na drevju kot pri klasični sečnji.

Čeprav gre razvoj močno v smer strojne sečnje, pa ta ne bo mogla povsem nadomestiti klasične sečnje. Strojna sečnja je primerna za velike gozdne površine.

Stroji tudi ne morejo delovati v skalovitih in strmih terenih, kot tudi ne na močvirnih tleh. Na takih področjih je treba še vedno sečnjo izvajati ročno, z motorno žago.

Marko Klobučar gozd. inž.
Zavod za gozdove RS
KE Gorjanci, revir Radoha

Dotik dobrih energij

Zdravimo se z ljubeznijo

Življenje je res preprosto. Stvari, ki so pomembne, so preproste. Prišli smo, da bi izkusili raj na zemlji. Prišli smo, da bi živeli brez obremenitev. **Življenje naj bi bila igra.** Naša naloga pa, da jo dobro odigramo. Rodili smo se čisti. Okolica in odnosi so nas zastrupili. Zakaj? Ker brezglavo, smo to si dovolili! Vcepili so nam svoja prepričanja. Nestrpnost, napuh, ljubosumnost in ošabnost so nas oddaljkale od nas samih. Zdaj se bojimo umreti.

prislunhimo telesu. Ni treba biti nadnaraven za te sposobnosti. Biti moraš le človek. Iskren in mirnih misli. O, tole z umiritvijo pa ne bo šlo!... To nam je pa absolutno pretežko... Taki smo...

Tlačimo čustva vase in se navznoter uničujemo. Nikakor ne spregledamo... Sami smo moč, ki jo iščemo. Sami vodimo svoje življenje. Opravimo z velikimi štirimi sovražniki: s kritiko, z jezo, zamero in krivdo. Raztopimo

Kaj umreti – strah nas je celo živeti! Trmasti smo, nočemo se spremeniti. Je pa že bolje, s tega sveta, kar za vedno oditi... Vrtimo se v labirintu svojih neprečiščenih misli. Malo smo tu, malo tam... Preračunavamo... Kaj bi se nam bolj izplačalo?... Na poštenost v sebi pa pozablamo. Težko je ljudem dopovedati, da na poti do nebes ni potrebno prehoditi pekla... Trepetamo v stresu, panični smo, preveč sumničimo in sploh nergamo... Naše poklicne poti bi morale biti izpolnjene z radostjo, s smehom in z obiljem. V družinah naj bi vladala harmonija odnosov, pripadnost in skladnost brez prepričevanj. **Čutiti bi morali čisti užitek bivanja...** Mi pa zdaj globalno čistimo planet. Hudo!... Se pravi, dodobra smo zašli... Naloge smo neresno opravili... Gradimo hišo, a si ne ustvarimo doma. Ne vemo, če se zbujamo ob pravemu človeku. Ne vemo, če delamo pravi posel. Ne vemo, če je naša pot prava. Kako ne vemo?! Imamo občutke. Zanesimo se nanje, saj nam vendarle oni kažejo pot iz srca. Vzemimo si čas zase. Da se bomo slišali... **Samo**

jih s pozitivnostjo! Odločimo se že enkrat, da ne bomo več negativni! Obrnimo se tja, od koder smo prišli! V naravo! **Narava zdravi.** Ljubezen zdravi. Lepota zdravi. V naravi je obilje navdihujočega. Privoščimo si to obilje! Pojdimo do potoka, v gozd ali v hribe. Kolesarimo, sprehodimo se po košenicah. Zaplavajmo v termalnih vodah ali v morju! Delajmo s kamnom, delajmo z zemljo! Kurimo ogenj in uživajmo ob njem! **Dihajmo!** Dihanje odpre prostor v nas, da občutimo svojo moč – v sebi. Moči nam manjka, manjka nam za-

upanja. Ne zaupamo, da je naša moč povezana z univerzalno inteligenco. Oh, dajte no, saj mi smo vendar šolani!... Mislimo s svojo glavo, **nastanimo se v svojem srcu.** Ne spreminjajmo drugih! Moramo jih sprejeti. Spremenimo lahko le sebe! Ne moremo mi vesolju pove-ljevati! Teh zakonov nikakor ne razumemo. Trpimo, ker se bojimo ljubiti. Prevečkrat le zahtevamo... Strah nas je dajati...

Dovolimo dobroti, da postane naš način bivanja. Dovolimo prehrani, da se obrne na domači vrt. **Jejmo sezonsko hrano.** Spomladi si prečistimo jetra z grenko-pikantnimi okusi regrata, grenivke, rukole, jesenskega radiča, ingverja, pelina, tavžentrože. Naredimo nekaj

za naša jetra, ki so prepolna jeze in besnenja. Prečistimo jih zase in za ves planet. **Vse je čisto enostavno, samo razumeti moramo naravo.** Ne pozabimo na zdravila iz naravne lekarne: na čudežen limonin sok in na koprivo! Kopriva je žival med rastlinami. Dovolimo ji, da nas prenovi... Lahko jo tudi namočimo in brozgo uporabimo v svojem vrtu kot naravni insekticid ali gnojilo. Jajčni rumenjak si nanesimo kot pomlajevalno masko na obraz in si z njim »pocrkljajmo« še lase. Pijmo navadno vodo ali pa je sploh ne pijmo. Ampak piti jo moramo, ker jo telo potrebuje! Pijmo nepredelano mleko. To je edino – mleko. Ne moremo mu vse molekule premešati, potem pa telesu ukazati: »Pij, to je mleko!« Kar zamislite se malo, kako želimo tudi svoja telesa pretentati! Programirano je bilo na naravo, ne na trgovino! Ne zaupajmo le trgovskim znamkam, obrnimo se k naravi! Skuhajmo si pralni prašek iz mila in sode bikarbone, čistimo s kisom in z limono. **Naredimo red** v hiši in pred njo. Vrzimo oko na naše police s čistili! Bi se lahko za vedno poslovili od teh kemikalij? Za naš planet gre...

Poskrbimo za red v svoji glavi, prečistimo misli. Ostanimo prijazni, blagi in potrpežljivi. **Ljubimo se in dovolimo ljubezni, da teče.** Da teče iz nas, po vsem planetu... Zelo znanstveno, kaj? To lahko storimo v eni minuti, ne glede na našo izobrazbo.... Je pa res, da potrebujemo srce... Ni težave, ki je dovolj ljubezni ne bi moglo premagati. Pojmo, veselimo se ali molimo!

To so naša zdravila za leto globalnega očiščenja. Jemljimo jih redno. Pred jedjo, med njo in po jedi. Ljubezen tudi boli, a stranski učinki so pač vsepovsod... Pomembno je v življenju najti – **osrečujočo pot!** Ozdravimo sebe, bližnje in ves svet. Zdravimo se z ljubeznijo!

Vida Rožnbergar, refleksoterapevtka

Cvetlične zasaditve

Drage ljubiteljice in ljubitelji cvetja, popestrimo naše vhode z domiselno cvetlično zasaditvijo! Poživila bo naše jutro, izrekla dobrodošlico našim gostom in napolnila duše ljudi, ki bodo mimo šli... Lepe stvari, je v življenju treba deliti. Se ob malih stvareh radostiti... Vsak dan.

Šola, pri šoli, s šolo ... šola, pri šoli, s šolo ...

Med zvončki in trobenticami

V sredo, 21. marca letos, smo učitelji in učenci podružnice pripravili različne dejavnosti ob začetku pomladi. Učenci 1. in 2. razreda so si ogledali film z ekološko vsebino in se pogovarjali o skrbi za okolje ter znanilcih pomladi. Narava se prebuja v vsej svoji lepoti, žal pa se skupaj s prvimi cveticami prikažejo tudi smeti, ki jih nekateri odlagajo kar v naravo. Učenci 3. in 4. razreda so odšli do bližnjega gozda in po poti pobirali smeti. Zelo nas je presenetila velika količina smeti, ki so ležale v naravi, vendar so jih učenci skrbno pobrali

in oddali v zabojnike. Učenci 5. razreda so spoznavali knjige za Eko bralno značko in pobrali odpadke okoli šole.

Obiskali so nas gasilci

V mesecu oktobru lani, so nas po malici obiskali gasilci PGD Stranska vas. Zbrali smo se na igrišču. Pokazali so nam gasilsko opremo.

Nato smo »špricali« s cevjo. Ogledali smo si gasilski kombi, tudi notri. Vključili so megafon in sireno. Imeli smo se lepo. učenci 3. razreda

Ob dnevu mobilnosti

V sodelovanju z Mestno občino Novo mesto, Občinskim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in ostalih, je v četrtek, 22. septembra lani, v ožjem centru Novega mesta potekal Dan mobilnosti. Osrednja tema letošnjega tedna mobilnosti je bila »POTUJMO DRUGAČE«, njen cilj pa pozvati ljudi k uporabi drugačnih prevoznih sredstev – rolerji, kolesa, skiroji... Dejavnosti smo si v okviru

tehniškega dne ogledali tudi učenci in učitelji Podružnice Birčna vas. Z brezplačnim avtobusom smo se peljali do Kandijskega mostu. Na Glavnem trgu smo prisluhnili nastopu Maje Kokol, preizkusili poligon za mlajše otroke in »pijana« očala, tehtali svojo naletno težo pri različnih hitrostih avtomobila, se pogloblje seznanili z delom reševalcev (prikaz prve pomoči ob nesrečah), gasilcev Gasilsko reševalnega centra (reševanje v nesrečah), policistov (terensko vozilo, motor, avto, službeni pes, radar ...) ter spoznali vlogo Rdečega križa (prikaz oživljanja). Dan smo prijetno zaključili z vožnjo z vlakom, ki nas je v Birčno vas pripeljal brezplačno. učitelji podružnične šole

Naš tek na smučeh

Tudi letošnjo zimo nas je razveselil sneg, zato smo pri športnem krožku na Podružnici izvedli tek na smučeh za učence in njihove starše. Sodelujoči so se seznanili z opremo, spoznali značilnosti teka na smučeh ter praktično izvajali osnovne elemente. Mnogi so se prvič preizkusili v tej zanimivi in vse bolj aktualni športni aktivnosti. Vsak posameznik je vidno napredoval. Ob koncu tridnevne vadbe so bili

učenci in sodelujoči starši navdušeni. Pa ponovno na svidenje prihodnjo zimo ... Prispeval Boštjan M.

Uspešni mladi gledališčniki

24 učencev podružnice se je udeležilo 4. GLEDALIŠKEGA SREČANJA PODRUŽNIČNIH ŠOL SLOVENIJE »MAJHNO JE LEPO« v Mlinšah pri Izlakah. Festival je potekal dva dni, v mesecu aprilu letos. Na srečanju je

nastopilo več kot 350 mladih gledališčnikov. Predstave je spremljala dramaturginja ga. Ksenija Repina Kramberger, selektorica Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Naši učenci so nastopili s spletom pravljič z naslovom **Sneguljčica išče princa**. Strokovna svetovalka je mlade igralce zelo pohvalila. Prepričali so jo z dobro naučenim programom, s samozavestnim nastopom, z glasnim in jasnim govorom, s povezanostjo mlajših in starejših učencev, z domiselnim vključevanjem instrumentov, petja in plesa. Všeč ji je bil scenarij, povezanost med prizori, rekviziti, pristrčni in preprosti kostumi. **Učenci so prejeli priznanje in povabilo** za udeležbo na naslednjem srečanju.

Sodelovanje v projektu » Ločujem, Zemljo varujem« in spoznavanje otok z ločevanjem odpadkov.

Občasno nastopamo tudi pri raznih proslavah, tako tudi na Ruperč vrhu pri spomeniku padlim partizanom.

Vse je pregorelo

Zgodilo se je nekega četrtega, ko je bila mamica sama doma. Kuhala je in pekla piškote. Vmes je dala še praat perilo in še kaj drugega. Na veliko je pospravljala. Imela je prižgano pečico, pomivalni stroj, kuhinjsko napo, mikrovalovko, grelnik vode in hladilnik.

Naenkrat pa.....PZZZZZ!!! Vse se je ustavilo. Nobene elektrike ni več bilo. Vse je pregorelo. Mami je zgrabila panika. V pečici je imela še surove piškote, v pomivalnem stroju umazano posodo, v mikrovalovki mrzlo hrano in v grelniku mrzlo vodo. Mamici so prenehali delati vsi gospodinjski aparati. Poklicala je sosedo, če ima prazno pečico in ji razložila, kaj se je zgodilo. Odšla je k sosedu in s seboj vzela še pekač s piškoti. S sosedo sta jih tam do konca spekli. V zahvalo je mami en pladenj piškotov pustila sosedu. Vrnila se je domov in se pripravila za službo. Seveda se je umila

kar z mrzlo vodo in pojedla mrzlo hrano. Poklicala je še očija in mu povedala, kaj se je pripetilo. Očka je mami razumel, kaj se je doma zgodilo.

Ko se je vrnil domov, je začel popravljati gospodinjske aparate. Kmalu za njim sem prišel domov tudi jaz. Vprašal sem očija, kaj dela. Razložil je, kaj se je zgodilo. Odšel sem delat domačo nalogo. Oči je bil sredi dela, vendar imam jaz vsak četrtek folkloro in očiju ni preostalo nič drugega, kot da me pelje. Počakal me je uro in pol, potem pa sva se vrnila domov. Očka je nadaljeval z delom. Uspešno je popravil vse aparate. Vse je spet delovalo.

Zvečer smo se o nezgodi pogovorili. Mami je razumela, da vseh gospodinjskih aparatov ne sme imeti prižganih naenkrat. In to je bil tudi vzrok, da je vse pregorelo. Ugotovil sem, da včasih pa tudi elektrika ne vzdrži več in ji "poči film". Pri tej nezgodi sem se tudi sam naučil nekaj novega.

Miha Turk, 5.r.

ZBRANI HAIKUJI MEDNARODNEGA OSNOVNOŠOLSKEGA HAIKU NATEČAJA 2011/12

Ustvarjalni sončki

Sonce se sveti
v kapljici rose na travi.
Vidi svojo usodo?
Urška Može, 5. a

Listje odpada.
Rad skačem po listju.
Veliko ga je.
Aljaž Klobučar, 5. a

Veverica je
plezala po drevesih.
Pogled jo spodi.
Leja Bele, 5. a

Gola drevesa
v naravi se zibljejo.
Listje na travi.
Anja Količ, 5. a

Dež tiho prši,
opazujem drobne kaplje,
pišem pesmico.
Nika Košir, 5. a

Sneg se topi,
sonce dežju roko poda,
čakam mavrico.
Miha Hutevec, 5. a

Pogled skozi okno.
Zazrem se v daljavo.

Opazim sonce.
Blaž Bele, 5. a

Gazim po snegu,
kepam se s prijatelji,
kmalu bo noč.
Miha Turk, 5. a

Snežinke plešejo,
otroci se sankajo.
Veselijo se.
Patricija Miklič, 4. r.

Pripravili učenci in učitelji
Podružnice
Birčna vas

Šumovi razpokančki

Penasto umešamo 3 rumenjake, dodamo 200 g sladkorja v prahu, vanilin, limonino lupino, slabo žličko cimeta in 120g čokolade v prahu. Dodamo 100 g mletih orehov, 250 g kokosove moke in sneg beljakov. Z mokrimi rokami iz testa oblikujemo kroglice, jih povaljamo v sladkorju v prahu in zlagamo na pekač s peki papirjem. Spečemo v pečici, ogreti na 180 °C, 10 minut. Ohladimo jih na pekaču.

Naša urednica jih je spekla in podelila za novo šumenje. Sto piškotov v pol ure ... Ja,

seveda so z ljubeznijo ... Pripravite jih tudi vi tako in posladkajte se zelo! Res, slastni so...

Zgodba o kopici sena ...

V vsakem človeku obljube živijo. Če smo korajžji, se vedno v resničnost zgodijo... Sem opazila, da ste se v Stranski vasi čisto pomladili! Kot bi za štirideset let, nazaj se pomaknili... Čisti makadam...

Pred vašo gostilno sem z znanci posedela... Beseda o davnih časih, nam na usta je privrela. Oblaki prahu fasade so prekrili... Težko si razločil, kaj smo v resnici pili... Malo smo nostalgичni postali, kar vozove s konji, smo na cesti pričakovali... Kdo bi si mislil, da nas bo tale kanalizacija tako v davnino potegnila... Nekateri pravijo: to ni noben razvoj, naravo bomo s tem spravili v razkroj! Jaz vam ne bom pame-ti solila... Vprašajte se, kam se bodo na koncu zlila vsa čistila. Doma smo včasih le en košček žajfe imeli, vas pa so s temi kemikalijami čisto obnoreli. Lase si bar-vajo že vsi, nobene šarmantnosti več med nami ni... Tale škropiva so veliko škode povzročila, vsak drugi se s tabletami že fila... Ja, to je pa od stresa ... Od kje je pa ta stres prišel? Pa od škropiv... Pojemo čisto vse, če je bio al pa ne. Strupi v telesu zgago delajo, krasno živčke nam natezajo... V čisti stres. Smo si pa res uslugo naredili... Dodobra smo se poškopili... Otroci v izobilju so bili vzgojeni (drugi, naši pa že ne...). Kje se bodo pa zdaj revčki zaposlili? Delavnih navad so nekateri bore malo osvojili... Pa za tak majhen denar, da bi se potili? Pa saj jim ne bo treba, saj jih bodo starši še naprej crkljali... Do 65. leta se bodo zagotovo nagarali... Saj je moralo do recesije prit... Nekdo bo moral polne riti oklestit... Vsaka stvar je za nekaj dobra. Itak, da je ...

Ljudje božji, mi smo tukaj zato, da delamo! Nobenih energijskih kanalov nismo v človeku prej poznali, mi smo se s svojim delom redno uglaševali. Al to je to! Preveč v šolo ste hodili, preveč modrosti ste popili. Al morate na svoje občutke nekaj dat, ne pa iz knjig naravo brat! Mi smo jezo s trdim delom izločili... Skrbi

smo bili rešeni, če kaj toplega vase smo dobili... Na trpljenje smo ob pesmi pozabili, strah pa s pogovori smo prepodili. Molitev nam je novega upanja dajala in v nedeljo, vsa vas v počitku je obstala. Kako pa se čistite danes? Al ni dovolj pospraviti le stanovanje... Prečistiti je treba kdaj tudi svoje sanje... Nered v svojih mislih. Iz dneva v dan želite več imeti, v hitenju se ne morete več niti v družini sporazumeti. Hočete veselje spremeniti in nov red uveljaviti... Dragi moji, pa ne bo šlo, dolgo več ne bo tako... Vsaka neumnost enkrat se konča, vsak račun se enkrat poravnava!

O, kako razkošno smo nekoč živeli... Bogastvo odnosov smo zares imeli! Utrujenjeni od bolečin, nismo pred TV poležali, pogovarjali smo se in se smejali. V mlačvi smo na slami se crkljali, jeseni pa v suhem listju se stiskali. **Najlepše je bilo v nočeh, ko srečanje ob kopici sena, je bil najslajši greh.** »Vonj po kopici sena, je bil nekaj nepozabnega... Ljubezen se je kar sama vžigala... Zarja zvezdnate noči, nam je že sončno jutro slikala... » smo zdaj pred gostilno si priznali. Res malo smo imeli, pa tako bogato smo živeli. Danes ni več teh kopic... Toliko makadama, mi pa brez sena... **Brez pravega veselja, težka prihodnost nam je napovedana.** A Ančka se ne da! Ne dajte se niti vi! Mislite dobro, jejte skromno. V naravni zrak se napotite, kakšna poročila kdaj izpustite in računalnike ponoči izključite. Za božjo voljo, vsaj ob nedeljah se znova umirite in kakšen tablet kdaj izpustite. Bodite srečni zaradi tistega kar imate in ne obremenjujte se s tistim, česar nimate! **Ljubezen v kopici sena, ta nam manjka, ja...** Prešeren smeh, sprostitve in ptički v očeh... Nam, je že beseda - čist vonj sena približala... Preresno jemljete življenje, materiali so vaše hrepenenje... Za radosti si kdaj vzemite čas, pa bo hitro - mentalno očiščena - tudi vaša vas! Rada vas imam!

vaša Ančka

83. let je potrebovala za ta posnetek

Po letu 1929 je našo reko Krko objel led. Zelo je presenetil meščane, kakor tudi nas okoličane. Srečko

Revoz podelil nagrade finalistom natečaja Varnost in mobilnost za vse

Prizadevanja osnovnošolcev je osebno pohvalil tudi predsednik uprave Aleš Bratož.

Finalisti natečaja Varnost in mobilnost za vse so si ogledali proizvodnjo Revoza.

Zmagovalci prejmejo nagradno potovanje v Pariz, preostali finalisti pa donacije za dokončanje načrtanih projektov.

V izobraževalnem programu za osnovnošolce Varnost in mobilnost za vse, katerega organizator je novomeški Revoz, je letos sodelovalo več kot 50 skupin različnih osnovnih šol po vsej Sloveniji. Med finalnih šest skupin so se uvrstile projektne skupine z osnovnih šol Semič, Dob, Idrija, Rovte, Šmartno v Tuhinju ter Mirana Jarca iz Ljubljane, prav slednji pa so bili tudi veliki zmagovalci natečaja. Dogodek v Revozu, na katerem so se srečale vse finalne skupine, je s humorjem in zabavnim nastopom popestril igralec in voditelj Bojan Emeršič.

Zaključni dogodek je tako pospremil uspešen vseslovenski natečaj, ki je v duhu prometne varnosti in mobilnosti združil osnovnošolce 5. in 6. razredov po vsej Sloveniji. Letošnji zmagovalci natečaja je bila **OŠ Mirana Jarca Ljubljana**, ki je strokovno žirijo prepričala s svojim natančno izdelanim in realistično zastavljenim projektom spremembe dvosmerne ulice pred šolo v enosmerno, s čimer se bo

zmanjšal promet pred šolo, manj bo pa tudi onesnaževanja. V okviru projekta so učenci naredili akcijski načrt, šteli promet, naredili anketo med stanovalci ulice, se pogovorili s policistom PP Bežigrad ter poslali vlogo na MOL, ki je projekt podprla. Izjemna nagrada - **potovanje na zaključno prireditev »Varnost in mobilnost za vse v Disneyland«** - je zagotovo poplačala njihov trud in vztrajnost pri izdelavi in realizaciji projekta.

Tudi ostale finalne skupine so za svoj trud in izdelavo projekta - nekateri izmed njih so tudi že na poti uresničitve ali v celoti uresničeni - prejeli nagrado Revoza, in sicer donacijo v višini 500 € za dokončanje projekta. Otrokom se je pridružil tudi **Aleš Bratož, predsednik uprave Revoza**, ki je poudaril, da je z zaključnimi deli izjemno zadovoljen ter da "lahko prav otroci s svojo zavzetostjo pa tudi z idejami nekaj naučijo tudi nas, starejše."

Dogodek se je zaključil z zabavnimi igricami

ter poučnimi delavnicami o varnosti v prometu, v katerih je Agencija za varnost v prometu opozorila na tematike, kot so alkohol in nevarnosti vožnje pod njegovim vplivom, bistro glavo varuje čelada ter hitrost in varnostni pas. Otroci so tako morali premagovati ovire s "pijanimi očali", se varno namestiti v sedež, na katerem so se naučili o pomembnosti in varnosti pravilne uporabe varnostnega pasu, spet drugi pa so s čelado na glavi previdno premagovali ovire na poti. Na račun so prišli tudi vsi nadebudni mladi slikarji, ki so z voščenkami narisali svoj odgovor na vprašanje, kakšen naj bo nov Renaultov električen avto.

Revoz d.d.

ŠUM SEKVOJ je notranje glasilo
Krajevne skupnosti Birčna vas.
Glasilo ureja uredniški odbor :
glavna urednica **Vida Roženberger**,
odgovorni in tehnični urednik
Srečko Petric,
ostali člani - **Darja Marjanović**,
Zalka Rkman, **Vida Šter**, **Ana Ponikvar**,
Tanja Ravbar, **Tjaša Pirc** in
Majda Meštrič. Jezikovni pregled vodilnih
prispevkov - **Darja Marjanović** in
Vida Šter. Računalniški prenosi:
Tjaša in **Tilen Roženberger**
Glasilo je natisnjeno v **500 izvodih**.
Grafična priprava : **Tomograf Novo mesto**.
Tisk : **Tiskarstvo Opara Novo mesto**.
Fotografija : **Srečko Petric** in krajani
Naslov uredništva :
Birčna vas 1, Novo mesto

ZIDARSTVO

IN

GRADBENA MEHANIZACIJA

VINKO PIRC s.p.

Dol. Lakovnice 3, 8000 Novo mesto,
tel.: 07/30 79 729, 031/648 634

Se priporočamo!

razkošje udobja in topline

Adria Super Sonic – moderen design integriranega avtodoma zagotavlja najboljšo aerodinamiko. Njegov edinstven izgled z markantno sprednjo masko in prostorno, funkcionalno notranjostjo vas bo impresioniral in vam omogočal, da boste brezmejno uživali svoje počitnice.

SUPER SONIC

ADRIA MOBIL, d.o.o., Straška cesta 50, 8000 Novo mesto, Slovenija

življenje v gibanju

www.adria-mobil.com

www.facebook.com/AdriaMobil

- CARAVAN d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 9, 1000 Ljubljana, Tel.: 01 518 36 36, Fax: 01 518 38 00, info@caravan.si, www.caravan.si
- STADOR AC d.o.o., Črmošnjice 72, 8000 Novo mesto, Tel.: 07 30 89 615, Fax: 07 30 89 616, info@stador.si, www.stador.si

DRUŠTVO PILOTOV ELISA LETALSKA ŠOLA NOVO MESTO

Letalska šola ELISA izvaja svoje aktivnosti na letališču v Prečni. Poleg usposabljanja pilotov izvajajo tudi panoramske polete s štirisedelnim letalom PIPER - 28. Cena dvajsetminutnega poleta znaša za tri osebe 70€.

Če boste prišli na polet s tem kuponom, vam bodo upoštevali **15 %** popust pri plačilu poleta. Za polet se lahko dogovorite na tel. številki: 040/873-363.

Vljudno vabljeni vsi v letalsko šolo ELISA!

VINSKI HRAM

Žagar

Alenka Žagar s.p.

Birčna vas 27, 8000 Novo mesto

tel.: **07/30 79 825**

gsm: **031/683 732**

031/525 516